

ڪبير جي چونڊ شاعري

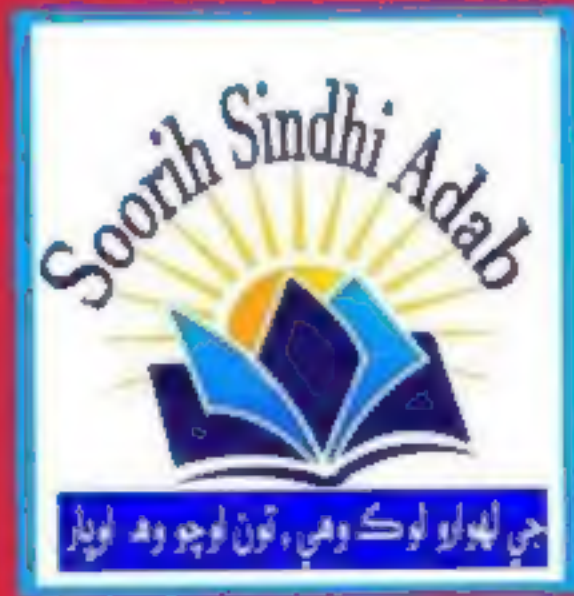
انندي ڪنڊ جي مشهور وحدت الوجودي شاعر
يگت ڪبير جي چونڊ شاعري، جتنن ۽ خداشي
جمال فطرت جون حسنا ڪيون، انسان جون
باطني ڪيفيتون ۽ صوفياڻيون سرمستيون
ست ست ۽ رقص ڪري رهيون آهن.

سنڌيڪار
امان شيخ

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميرائي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

ڪبير جي چونڊ شاعري

(ننڍي ڪنڊ جي مشهور وحدت الوجودي شاعر ڀڳت ڪبير جي چونڊ شاعري،
جنهن ۾ خدائي جمال فطرت جون حسناڪيون، انسان جون باطني ڪيفيتون
۽ صوفياڻيون سرمستيون، بيت بيت ۾ رقص ڪري رهيون آهن.)

سنڌيڪار

امان شيخ

Sindhica
سنڌيڪا

نئون ڇاپو:	2014ع
ڪتاب جو نالو:	ڪبير جي چونڊ شاعري
سنڌيڪار:	امان شيخ
ڪمپيوٽر لي آئوٽ:	عبيدالله ميمڻ
ڇپيندڙ:	آزاد ڪميونيڪيشنز، ڪراچي
ڇپائيندڙ:	سنڌيڪا اڪيڊمي، ڪراچي
قيمت:	100/- روپيا

Kabeer Jee Choond Shairi
(Selection from Poetry of Bhagat Kabeer)

Translated by: Aman Shaikh

Published by: Sindhica Academy,

8-24, National Auto Plaza, Marston Road, Karachi-74400

استادڪت

سنڌيڪا اڪيڊمي B-24، نيشنل آٽو پلازہ مارسٽن روڊ، ڪراچي 74400. فون: 021-32737290
سنڌيڪا بوڪ شاپ شايد نمبر 5، ميزنائين فلور، حيدرآباد ٽويڊ سينٽر، حيدر ڇوڪر - 03133692150
سنڌيڪا بوڪ شاپ 19 بلدي پلازہ گھنٽا گھر ڇوڪر فون: 03352233803 - 03013431537
الصاد بوڪ سينٽر، اردو بازار، ڪراچي فون: 0212214521، 0300-343115
ڪانيارڙ بوڪ اسٽور اردو بازار ڪراچي - ڪتاب مرڪز فرينئر روڊ، عزيز ڪتاب گھر بئراج روڊ، بخاري ڪتاب
گھر، قادري بوڪ اسٽور، مھراڻ بوڪ اسٽور، محمدا بوڪ اسٽور، سنڌ ڪتاب گھر نيمر هلي چاڙهي سکر - سلمان
ڪتاب گھر پنو عاتل - پٺاڻي بوڪ هائوس حيدرآباد 03223011560 - سنڌي ادبي بورڊ بوڪ شاپ، نلڪ چاڙهي
حيدرآباد - شاھ لطيف بوڪ شاپ، پٽ شاھ - عثمان لاڳيري، چنڀاڻي ڪنڊيارو - نيشنل بوڪ اسٽور، نوراني
بوڪ ڊپو بندر روڊ، راجپل ڪتاب گھر اسٽيشن روڊ، وهير بوڪ اڪيڊمي راجا سبندر بندر روڊ لاڙڪاڻو - مڊني
اسلامي ڪتب خانو، نئون ڇوڪر دادو - حافظ بوڪ اسٽور، خيرپور بوڪ اسٽور مسجد روڊ، خيرپور ميرس - مشعل
ڪتاب گھر بدعيدين 03063291657 - المھراڻ ڪتاب گھر، زاهد بوڪ ڊپو، سانگھڙ - سيد ماس ميگا اسٽور،
جيڪب آباد - ميمڻ بوڪ اسٽور، شاهي بازار نوشهرو فيروز - حافظ اينڊ ڪمپني، لياقت مارڪيٽ، نواب شاھ -
ديدار بوڪ ڊپو، ٽنڊو الھيار - رفعت بوڪ هائوس، ماتلي - مرجو لال پريمي، بدين - مڪتبہ يوسف، ميرپور خاص -
فون: 0300-3319565 - عطار ڪتاب گھر، بدين - مھراڻ ڪتاب گھر، عمر ڪوٽ، حافظ ڪتاب گھر، گجرو، سنڌ
ڪتاب گھر، مورو، وسيم ڪتاب گھر لکي نر - سعيد بوڪ اسٽور، شڪارپور، سومرا بوڪ اسٽور، ميهڙ، ماحر
ڪتاب گھر، ڪونڊي ميهڙ 0346-8948535، مڪتبہ املہ العصر گھر نڪتي، 03033695037

لکڙ ڊلاءِ

سنڌيڪا اڪيڊمي

B-24، نيشنل آٽو پلازہ مارسٽن روڊ، ڪراچي 74400
فون: 021-32737290، ويب سائيٽ: www.sindhica.org
اي ميل: sindhicaacademy@gmail.com

فهرست

7.....	نور احمد ميمڻ	پبلشر نوٽ
9.....	امان شيخ	بڌي اکر
39.....	خدا تي ڀروسو	نفس
40.....	هجر ۽ وصال	گيان
43.....	دعا ۽ وينتي	نوڙت
44.....	موت کان پوءِ	حق حقيقت
48.....	تلاش	ڪنهن کي ٿو پوڄين!
49.....	بڌتر	قدرت
52.....	روايتي طور	حق موجود
53.....	اڻ ڏٺي جو عشق	وڪر سو وهاءِ
54.....	عاشق عميق جو	نانءُ
56.....	وچين وات	معرفت
57.....	سوريءَ سڏ ٿيو	تجربو
58.....	عورت جي وقا	هڪ ئي نظر
61.....	جڳاڙي مرشد	ڀڳتي/ولايت
62.....	ڀلي مٽيءَ وارا ماڻهو	محبت
64.....	خراب مٽيءَ وارا ماڻهو	ذڪر ۽ فڪر

81 ..... ڌن ۽ دولت	65 ..... چڱن جي صحبت
82 ..... شرافت	66 ..... پڇڙي صحبت
83 ..... غصو	67 ..... ٻانهپ
84 ..... فياضي	68 ..... ويس
ڪو ڪيئن چوي ڪو ڪيئن	69 ..... هشياري
85 ..... ڏسي	70 ..... نصيحتون
86 ..... موت کان مٿانهون مالڪ	72 ..... ڪروڌ
87 ..... عجب جھڙو آهي	73 ..... لوپ
88 ..... سمجھو ڪي سمجھن	74 ..... چاهت
90 ..... هنڌين ماڳين هو	75 ..... معتبرائپ
91 ..... قدرت جا ڪيل نرالا	76 ..... ڪپت
92 ..... سائينءَ تان صدقي	77 ..... اميد
94 ..... ها هو چڏي ڏي	78 ..... سڌون
95 ..... امريور	79 ..... نند
	80 ..... ٽوڪ

آء ترجمي جو هي پورميو

سائين غلام حسين رنگريز

(اڳوڻو سيڪريٽري جنرل سنڌي ادبي سنگت سنڌ)

ڏانهن منسوب ڪريان ٿو.

جنهن جي هڪ ئي ڪچهري مون کي نير جي چانو

جيان محسوس ٿي هئي.

امان شيخ

پبلشر نوٽ

ڀڳت ڪبير ننڍي کنڊ جي وحدت الوجودي فڪر جو نمائنده شاعر آهي. ننڍي کنڊ جي ماڻهن کي مذهب جي نالي تي ڪروڙ ۽ قتلار کان بچائڻ لاءِ کين وحدت جي لڙيءَ ۾ پوئڻ جون جيڪي ڪوششون ٿيون، انهن ۾ علمي ۽ فڪري طرح ڀڳت ڪبير جي شاعريءَ جو وڏو مقام آهي. ان جي شاعري مذهبي تنگ نظري، تعصب ۽ شدت پسنديءَ کي قبول ڪرڻ لاءِ تيار ڪونهي. اهي ئي ڪوششون آهن جنهن ڪري ننڍي کنڊ جي ساڃاهه هينئر به تنگ نظري ۽ تعصب جي انهن قدرن سان پاڻ کي ڳنڍڻ لاءِ تيار ڪونهي.

هينئر به هنن صوفي مفڪرن جي تعليم کي عام ڪري نه صرف ننڍي کنڊ ۾ انساني وحدت جا امڪان پيدا ڪري سگهجن ٿا، بلڪه عالم انسانيت جي وحدت جا چشما ڦٽائي سگهجن ٿا. انهيءَ ڪري هن دؤر جي اڪثر ضرورت آهي ته موجوده ۽ ايندڙ نسلن کي انساني وحدت، محبت ۽ رواداريءَ جي ههڙي تعليمات کان آگاهه ڪري انهن جي انسان دوستيءَ واري سوچ ۽ فڪر کي يونيورسل بڻايو وڃي.

ڀڳت ڪبير کان وٺي ڪري ٽئگور تائين ۽ ايج جي ويلز کان وٺي آرم اسٽرانگ تائين دنيا جا سڀ ڏاها ۽ عالم وحدت انسانيت جي فڪر لاءِ مذهبي رواداريءَ جي ان روح کي وري بيدار ڪرڻ جي ضرورت تي زور ڏين ٿا جيڪا منڍ کان وٺي آسماني ڪتابن جو امتيازي نشان رهي آهي. آسماني ڪتابن ۾ ٻڌايل رواداريءَ جي ان

روح کي مذهب جي پوئلڳن جهڙي ريت مسخ ڪري پنهنجون
دڪانداريون چمڪايون آهن. انهيءَ جي نتيجي ۾ هڪ طرف
انسانيت وڌو ڀوڳيو آهي ۽ ٻئي طرف انهن پوئلڳن قومن جا نوان نسل
مذهب جي دعويٰ دارن کان اهڙو ٽاهبا ويا آهن جو انهن انهيءَ خار ۽
پيڙاريءَ ۾ مذهب جي اصل روح ۽ نالي مٿي پيشه ور پوئلڳن جي پيشه
وريت ۾ فرق به نه رکيو آهي. اهو ئي اليواسان جي سوسائٽيءَ جو آهي
جو جڏهن کان اسان جي هر سياسي ۽ سماجي فڪر جو محور خدا
پيڙاريءَ کي بڻايو ويو آهي. تڏهن کان اسان جي داخلي ۽ خارجي
زندگيءَ جي سڀني پهلوئن تي ويڳاڻپ ۽ زوال جي صورتحال آهي. ان
صورتحال کي منهن ڏيڻ جي به رڳي هڪ ئي صورت آهي ته اسان
عالمي ڏاهپ جي انهن سرچشمن مان سيراب ٿيون. جيڪي اسان کي
مذهب جي اصل روح کان واقف ڪن ٿيون ۽ خدا پرستيءَ جو اهڙي
رستي کان آگاهه ڪن ٿيون جيڪو لازمي طرح انسان دوستيءَ کان
گذري ٿو جنهن ۾ سڀ ماڻهو الله جا ڀاتي آهن. سڀ ماڻهو احترام ۽
عظمت لهڻ ٿا. مذهب جي تعليم جا اهلي اصل جوهر اسان لاءِ واقعي
آب حيات آهن. اسان کي اميد آهي ته ڪبير پڳت جو هي ڪتاب
اسان جي نوجوانن جي رواداري ۽ انسان دوستيءَ واري اها علمي ۽
فڪري اڄ اجهائڻ ۾ پيچد مددگار ثابت ٿيندو.

نور احمد ميمڻ

چيئرمين

سنڌيڪا اڪيڊمي

ٻه ٽي اکر

ڀڳت ڪبير جي چونڊ شاعري جي ترجمي جو شوق مون کي
اڄ کان 14 سال اڳ جاڳيو هو جڏهن آءٌ ادبي دنيا جي منافقتن ۽
بدعتن کان واقف ٿيو هوس. تڏهن مون سمجهيو ته اسان جي پٺڪيل ۽
ويڳاٽپ ۾ ررتل ادبي لڏي کي انسانيت جو آفاقي وڌيڪ ٿي بچائي
سگهي ٿو.

مرحوم حاجي پير بخش شيخ (منهنجونانو) کي ڀڳت ڪبير جو
حافظ ڪري سڏيندا هئا. درويش صفت انسان هو ڪچهري جو ديوانو
هوندو هو هر ڳالهه ڪندي ڀڳت ڪبير جو حوالو ڏيندو هو اڪثر ڪري
اڪيلائيءَ ۾ ڀڳت ڪبير جو هي شعر ترنم ۾ جهونگاريندو هو:
چوڏهن چنڊ هجن، منجهن چوهٺ ڏيڻا ٻرن
تنهن گهر ڪهڙو سوجهرو محب نه جتي هجن
سڀني صوفين جي تعليم جو هڪ ئي بنيادي نقطو آهي، يعني
وحدت، نفس ڪشي، مايا جي موھ کان ڀڄڻ، ظاهر ۽ باطن ٻنهي ۾ خدا
جي وڏائيءَ جو قائل ٿيڻ وغيره. مون ڪبير، ميران، گرونانڪ، سچل،
سامي ۽ ڀٽائيءَ کي هڪ ئي پنڌ ۽ پيغام جو پانڊيٽرو ڏٺو.

ڀڳت ڪبير ڪير هو؟ سندس مذهب ڪهڙو هو ان ۾ آءٌ پوڻ
ڪونه ٿو چاهيان. آءٌ ان ڳالهه جو قائل رهيو آهيان ته ”چوي ٿو ان کي نه
ڏسو ڇا ٿو چوي، ان کي ڏسو.“ هونئن به ماڻهوءَ جي اندر کي سڃاڻڻ لاءِ
ان جا لفظ ئي ڪافي هوندا آهن. منهنجي خيال موجب عاجزي نوڙت

ٺي هن دنيا جو وڏي پر وڏو مذهب آهي

ڀڳت ڪبير جي باري مليل تاريخن ۾ يڪسانيت نظر نٿي
اچي 1596ع ۾ لکيل آئين اڪبري ۾ ڪبير جو نالو هڪ فوت ٿيل
ڀڳت طور ملي ٿو ڪبير جو جنم 1398ع ۾ ٿيو چيو وڃي ٿو ته هن
وڏي عمر مٿي سندس ”ڪبير“ نالو هڪ ملهه قاضي، رکيو ڪبير
سڪندر لوطيءَ جو همعصر هو سڪندر لوطي 1494ع ۾ ڪاشي (موجوده
بنارس) ۾ آيو هو ۽ اتي اچي ڪبير جو هڪ يادگار جوڙايو هٿائين ڪبير
جي ذات پات جي باري ۾ ڪوبه پڪو ثبوت نه ملي سگهيو آهي پر ٻڌايو
وڃي ٿو ته هو ڪنهن وڏا برهڻيءَ جو اڃايل ناجائز ٻار هو جيڪو
ڪوري ذات جي هڪ مسلمان عورت نيمائڪي پاليو هو

ڀڳت ڪبير ڪڏهن به پاڻ کي هندو يا مسلمان ڪونه
سڏرايو هو هو هڪ بي ڀيو سماج سڌارڪ هو ڪبير لکت ۾ ڪجهه
به نه آندو سادگيءَ ۽ قناعت جي پرچار ڪندو هو

ڀڳت ڪبير جي هن دنيا مان لاڏاڻي بعد سندس مسلمان ۽
هندو پرستارن ۾ هن جي ڪريا ڪرم لاءِ چڪتاڻ ٿي پئي مسلمانن
کيس دفنائڻ پئي چاهيو ۽ هندن کيس ساڙڻ پئي چاهيو چيو وڃي ٿو ته
سندس لاش ڦري گلن جو ڍير ٿي پيو جيڪو ٻنهي اقواڻ ڪري ڪيو
آخر ۾ آءٌ پنهنجي مهربان سائين يوسف سنڌيءَ جو انتهائي
شڪر گذار آهيان جن نه صرف پنهنجي همت افزائي ڪئي پر مسودو
سنوارڻ ۽ سينگارڻ ۾ به پنهنجي بي انتها مدد ڪئي آءٌ سندس اهي وڙ
ڪڏهن به لاهي ڪونه سگهندس

ڪتاب جي ترجمي جي ٻوليءَ جو ڪاٺو پڙهندڙ ئي ڪري
سگهن ٿا. سندن راءِ جو دل سان احترام ڪيو ويندو

امان شيخ

خيرپور ميرس

17 جولاءِ 2001ع

نفس

نفس جي چوڻ تي متان هلين، نفس ته پانت پانت جون
ٻوليون ٻولي ٿو.

جنهن نفس کي قابو ڪيو، ان جهڙو اعليٰ ساڌو ڪو ڪو
هوندو آهي.

مان مرڻ مري وڃان ته به هر ڪجي پنهنجي جند لاءِ ڪجهه نه
گهرندس.

پر ٻين جي پلائيءَ واسطي گهرڻ ۾ ڪوبه عار محسوس نه
ڪندس.

ڳيان

اڌي دل! هر ڪم هوريان هوريان ٿيندو آهي. ماهي وڻ کي
پلي ته سوين دلا پاڻي ڏيندو رهي، پر ميوو ته مُند اچڻ تي
ٿي ٿيندو.

جڏهن ”مان“ ۽ ”منهنجو“ احساس ختم ٿيندو، تڏهن ڪو ٻيو
يعني خدا ايندو.

جڏهن اهو يقيني ٿيندو، تڏهن ئي سندس ويجهڙائي
نصيب ٿي سگهندي.

نوڙت

نوڙت وارو ماڻهو سڀني کي ڏسندو آهي، (هر ڪنهن جو
پاڻي ڪچي وٺي ٿو) کيس ڪوبه ناهي ڏسندو.
نوڙت ڪيتري نه سٺي شيءِ آهي، جيڪا ماڻهوءَ کي ديوتا
بنائي ڇڏي ٿي ۽ هو اکين کان اوجھل هوندي به سڀ
ڪجهه ڏسندو آهي.

نوڙت، غريبي، بندگي، هنن سڀني جي لاءِ دل وڏي هٿ
گهرجي.
ڪبير چوي ٿو ته: وڏو ماڻهو اهو ئي آهي جنهن جي دل ۾
خدائي سونهن وڏي هوندي آهي.

حق حقيقت

جيڪي گهرڻ ويا، سي جن ته مري ويا۔ مثل ماڻهو ئي گهرڻ
ويندا آهن.

پر انهن کان اڳ اُهي مرندا آهن، جيڪي هوند جي باوجود
به ڏيڻ کان انڪار ڪندا آهن.

سچ جهڙي ٻي ڪا به رياضت ڪانهي، ڪوڙ جهڙو ٻيو ڪو به
گناهه ڪونهي.

جنهن جي من ۾ سچائي آهي، تنهن جي دل ۾ خود خدا يا
گياني موجود آهي.

اي سچو! تون رسمي طرح آسمان جو آسرو ڇڏي ڏي ۽
پنهنجي جيءَ ۾ جهاتي پائي ڏس.

پنهنجي اندر ۾ پالڻهار جي ڳولا ڪري دل جا وهم ۽ شڪ
وساري ڇڏ. ان ڏٺي، جيڪو نالو پيو ڳنهي، تنهن لاءِ اهو
سڀني جيان ئي آهي.

ڪبير! جڏهن ديدار ڪري ورتو آهي، ته پوءِ ڳڻپ ڳڻڻ لاءِ
نالي جي ورد ڪرڻ جو ڪهڙو فائدو. پوءِ ته بي حساب فناءِ
فدايت آهي.

❖

سڃايون اختيار ڪري مالڪ جي سامهون سڄو ره، مالڪ
کي سڃاڻي وڻندي آهي. پوءِ پلي تون ڏگها وار رکائين يا
مٿي کي پاڪي هڻي ڪوڙائي ڇڏين، وضو قطع جو مالڪ
وٽ ليڪو ڪونهي.

❖

اول الله عليم هو ۽ پنهنجي قدرت تي قائم هو. هن کان
سواءِ ٻيو ڪو نه هو.
ٻيو ڪيئن پيدا ٿيو. اي منهنجا سائين! اها مشيت آئون
تو کان پڇي رهيو آهيان.

❖

دل ۾ رحم ڪونهي، پر زبان تي علم ۽ معرفت جون ڳالهيون
گهڻيئي ٻڌجن ٿيون.
اهڙا ماڻهو سهڻا ٻول ياد ڪري به جهنم جو پارڻ بنجندا.

❖

مون هڪ ئي لفظ ۾ سڀ ڪجهه چئي ڇڏيو آهي ۽ سڄي
معنيٰ تي ويڃاري ڇيو اٿم.
”خدا جي اڻ ڳڻين صفتن جا مظهر بڻجو، عيش ۽ گناه
ڇڏي ڏيو.“

انسان پاڻيءَ تي جڙيل پاڻيءَ جو ڦوٽو آهي، جنهن جي
اندر هوا گهمي رهي آهي.
پوءِ به هو ڀانت ڀانت جون ٻوليون ٻولي ٿو، ڇو ته منجهس
خدا جو نور موجود آهي.

منهنجو سائين ته ”هڪ“ ئي آهي، ٻئي ڪنهن کي مالڪ مڃي
نٿو سگهان.
جي ٻئي ڪنهن کي مالڪ مڃيم ته منهنجو سائين مون تي
ناراض ٿي پوندو.

چئو تون، الله هيڪڙو، ٻي وائي وساري ڇڏ،
اوڻ تان توسين گڏ، سڄڻ ساھ ٻساھ ۾.
(شاھ)
(سنڌيڪار)

هو، جنهن جي نه شڪل آهي، نه ڪا شبيهه، جيڪو سراپا
سونهن آهي.
(هو) جيڪو گلن جي خوشبوءِ کان به واس آهي. هو، ان جي
حقيقت ته سونهن ۽ خوشبوءِ وانگر چانيل ۽ ڦهليل آهي.
”جيڏانهن ڪريان پرک، تيڏانهن صاحب سامهون“.

هو سڄي سرير ۾ غير سرير بڻجي تخيل جي صورت ۾ رهي
ٿو. جنهن جو ظاهر ۾ نه ڪورنگ آهي ۽ نه ڪوروپ.
هن جي ذات ڪائنات جي وسعتن ۾ هر پاسي سمايل آهي ۽
هن جي وصال جو ڪوانت ٿي ڪونهي.

هڙ ٿي مها تما (سنت) چئن ٻانهن وارن ديوتائن جي پوڄا
پاڻ ۾ گمراه آهن.
ڪبير ته ان ذات کي ٿو ياد ڪري، جنهن جي ٻانهن جو
ڪوانت ٿي ڪونهي.

هو (منهنجو مالڪ) ته اهو آهي، جيڪو پيدائش ۽ موت کان
مٿانهون آهي.
آئون پنهنجي ان سپرين تان گهرو وڃان، جيڪو ڪل
جهانن جو پالڻهار ۽ نپاڻهار آهي.

نه هن جي ڪا شڪل ٺهي سگهي ٿي ۽ نه ئي هن جي ڪا
صورت آهي، نه هو ڪنهن تي بيٺل آهي ۽ نه ئي هو ڪنهن
تي آڌاريل آهي. هو (پالڻهار) ته زمين ۽ عرش جي وصال ۾
رڳو سمايل ئي سمايل آهي.
جيڪڏهن هن کي اڪيلو جوان ته سندس ڏس پتي کان بي
وس آهيان ۽ جي جوان ته (هو) به آهن، ته اها دوئي ئي
پوندي.
ڪبير، گهڻي سوچ ۽ ويچار کان پوءِ وڏي واڪي چوي ٿو ته:
”هو جيئن آهي، تيئن ئي آهي، سندس بيان لفظن ۾ ڪري
ٿي نٿو سگهجي.“

منهنجو ته تون ئي تون آهين، ٻيو ڪو به ڪونهي.
جيڪو ڪنهن ٻئي جي ”وائي“ وات تي آئي ٿو،
اهو اسان جي ”ڪڙم“ مان ڪونهي.
اهو ٻئي جي خاندان مان حرامي ٻار آهي.

ڪنهن کي ٿو پوڄين!

صفتن واري خدا کي يا صفتن کان خالي خدائن جي معرفت
ٿو مڱين!
اسان جو ڌيان ته انهيءَ ۾ آهي، جنهن جي صفتن جو ڪو
انت ئي ڪونهي.

قدرت

جيڪو ڪجهه ٿئي ٿو الاهي امر سان ٿئي ٿو
(جڏهن امر ٿئي ان کي)
هو (پالڻهار) چاهي ته ذري کي زور آور ڪري ڇڏي،
زور آور کي هيٺو ۽ هلاڪ.
(پن ٻوڙين پاتار ۾، پهت تارين تون - شاهي)
هن جهڙو قادر ڪير به ڪونهي. نه ئي وري هن جهڙو ڪو
طاقتور آهي.
جيڪڏهن ڪو بدڪار ماڻهو بدڪاريون ڇڏي چڱائيءَ
جي واٽ ٿو وٺي ته هو "طاقتور" ذات کيس (معاف ڪرڻ ۾)
ڏير ئي نه ٿي ڪري.

جنهن جو ساڻي سر جڻهار هجي، تنهن کي ڪير چڪي
سگهي ٿو.
دنيا دشمن ٿي پوي ته چاڻي پيو. انهيءَ جو وار به ونگو
ٿيڻو ناهي.

اي منهنجا پالڻهار!
مان جيڪو ڪجهه آهيان، تنهنجي ڪري ئي آهيان.
سچائي اها ئي آهي، جيڪو تو چاهيو، مون 'اهو ئي ڪيو'
تون ئي ته منهنجي اندر ۾ هئين.
اها الڳ ڳالهه آهي ته تون مون کي نيڪي ۽ بدي
جو فرق ۽ ان جي جزا سزا به سمجھائي پر مان ان سمجھ کي
نه پروڙيو. منهنجي اها خطا معاف ڪر.

منهنجو مالڪ اهڙو واپاري آهي، جيڪو آسانيءَ سان واپار ٿو
ڪري.
هو ساهمي جهلي بيهڻ کان سواءِ ئي پوري دنيا توري
پنهنجو دان ڏئي ٿو وٺي.

حق موجود

تنهنجو مالڪ تو ۾ ائين سمايل آهي، جيئن گلن ۾ سرهاڻ.
پوءِ تون ڇا لاءِ هرڻ وانگر خوشبو خاطر پن پن وڙيندو ٿو
وتين۔

*(وڃين جو وٽڪار، هٿ نه ڳولھين هوت کي۔)
(شاهه)

جنهن جانب کي تو جڳ جهان ۾ ڳولھيو، سو ته تنهنجي
اندر ۾ موجود آهي.
هن رڳو ڀرم جو پردو ٽائي ڇڏيو آهي، جنهن کي ڏسڻ ۾
نٿو اچي.

جي سمجھ اٿئي ته جيڪو ڪجهه پالڻهار ڏنو اٿئي،
تنهن تي راضي به رضا ره. متان ناشڪريءَ ۾ ڪيڏانهن
ٿرين.
هن جو ديرو تنهنجي دل اندر آهي. تون هروڀرو ٿو ٻين جا در
ڀٽڪين!

جيترا جسم (ماڻهو) آهن، تيٿريون ئي انهن جون ٻوليون ۽
طرح طرح جا سندن ڊول آهن.
جيڪو انهن سڀني (ماڻهن) جي حيات آهي، اهو هڪ ئي
آهي، جيڪو بيان کان مٿانهون آهي.

راهه وڃائي، ڪٿي ٿو پٽڪندو وتين؟
انهيءَ پٽڪ تنهنجي ذهن تي دنياڌاري سوار ڪري
چڏي آهي. تنهنجو ساجن ته تنهنجي اندر ۾ موجود آهي،
ائين جيئن تَر جي اندر تيل هوندو آهي.
تون پاڻ ۾ رڳو ان کي سمائڻ جو وٺ ته پيدا ڪر.

وڪر سو وهاڻ

اي ڪبير! منهنجي اندر ۾ اميد جي هڪ تار سُر وڪيري رهي
آهي ۽ هل مچائي رهي آهي. اهو هل اندر ۾ به اٿم ته ٻاهر به،
اهو محسوس ٿيڻ سان منهنجي پريشاني ختم ٿي ويئي.

هڪ لفظ شڪر جو اهڙو هجي ٿو، جنهن سان راحت جو
خزانو پلٽ پوي ٿو.
هڪ لفظ اهڙو هجي ٿو جنهن سان ڏک پلٽ پوي ٿو. هڪ
لفظ سان هرئي بندشون ختم ٿين ٿيون، ته ٻئي لفظ سان
ڦاهيءَ جو ڦندو ڳچيءَ ۾ پوي ٿو.

لفظن جهڙي ڪا مايا آهي ئي ڪونه، پر تڏهن جڏهن ٺيڪ
ڳالهائڻ ايندو هجي. هيرو ته مله ڀري خريد ڪري سگهجي
ٿو، پر لفظن جون ڪو ملهه آهي نه وري ڪا تور.

تون لفظن جي لا اباالي ۽ وڌائي نه ڪر۔ ان ڪري جو
تنهنجو سڄڻ به تنهنجي اندر م آهي ۽ تنهنجو ويري به
تنهنجي اندر م ويٺل آهي.

❖

جنتر منتر سڀ ڪوڙا آهن، ڪنهن کي به انهن جي قريب ۾
ڦاسڻ نه گهرجي، اصل ٻول سمجهڻ کان سواءِ ڪانءُ هنج
نٿو ٿي سگهي ۽ نه ئي انسان روحاني ڏاڪا چڙهي سگهي
ٿو.

❖

منهنجي محبوب جي چهري جي لالاڻ چئني ڏسائن شفق
تي ڳاڙهاڻ پکيڙي ڇڏي آهي.
آءُ جڏهن ان ڳاڙهاڻ کي ڏسڻ نڪتس، اُن رنگ ۾ رنگجي
ويس.

❖

نانءُ

اڙلي نانءُ ئي اصلي جوهر آهي، جنهن انهيءَ کي سمجھي
ورتو، سو مڪمل عارف آهي. جنهن شخص انهيءَ نچ نانو
کي سمجھي ورتو سو سندس ڪٽنب آمر ٿي ويو.
❖

جڏهن مون ٻاهرين نظر ورائي اندر ڏٺو ته لافاني نور ظاهر
ٿيو. پوءِ حال هي ٿيو ته مالڪ ۽ ٻانهو، معبود ۽ عابد هميشه
جي لاءِ بسنت بڻجي ويا.
❖

جيڪڏهن تون نالي جي هيري کي حاصل ڪري وٺين ته،
اهو ڳنڍ ۾ ٻڏي ڇڏ. کولي ڪنهن کي به نه ڏيکار. انهيءَ
هيري ۾ نه پاڻي آهي، نه انهيءَ جو ملهه آهي ۽ نه وري ملهه
ڪٽيندڙ صراف آهي.
❖

جيڪي چوڻو هئڻ، سو مون چئي ڇڏيو. هاڻ مون کي
ڪجهه چوڻ جي حاجت ناهي.
جيڪو لفظ نڪتو، اهو نڪري پيهجي ويو، جيئن دريا جي
اندر لهر سمائجي ويندي آهي.

جنهن ماڻهوءَ مالڪ حقيقيءَ جو نالو پنهنجي من ۾ لاٿو،
انهيءَ وقت سندس سڀ گناهه ناس ٿي ويا. ائين جيئن
سُڪل گاهه ۾ باهه جي چڻنگ لڳندي آهي.

مان ته هن جهان ۾ ڀانت ڀانت جون شيون ڏسڻ آيو هوس،
ڪبير چوي ٿو ته، جڏهن فقيري اختيار ڪيم ته مون کي
هڪ ئي لافاني حقيقت نظر آئي.

معرفت جو ڏيئو ٻاري، اندر جو محل روشن ڪرڻ ڪڍي.
اُتي سڄي سائينءَ جي نالي جو ورد ڪري، الاهي معرفت
جي مشق ڪرڻ ڪڍي.

جڏهن منهنجي "مان" کي ڪڍي ڦٽو ڪيم ته مان آزاد ٿي
ويس، تڏهن ئي منهنجي دل ۾ دوست جو ديرو بڻجي پيو.
هاڻي منهنجو ڪو ٻيو ڪونهي، مون کي تنهنجو ئي ابدی
سهارو گهربل آهي.

❖

جهڙي طرح من، مايا جي موهر ۾ گهيرجي دنيا جي نائن ۾
ڦاٿل آهي، تيئن جيڪڏهن تنهنجو نالو من ۾ گهر ڪري
وڃي ته انسان تارن جي دنيا پار ڪري هميشه رهڻ واري
دنيا ۾ هليو وڃي.

❖

آسمان تي ڪارا ڪڪر مڙي گجگوڙ ڪري امرت وسائي
رهيا آهن.
جڏهن طرفن کان وڃ جا چمڪات آهن ۽ برڪا برسات ۾
ڪبير داس پئي رهيو آهي.

❖

جيڪڏهن توکي دنيا ۾ عمدي حاصلات گهرجي ته سچي
نالي جي حاصلات ڪر، جيڪا توکان لتجي رهي آهي.
نه ته تڏهن پنهنجي محرومين تي هاءِ هاءِ جا هٿ هڻيندين،
جڏهن جسم مان جان نڪرڻ لڳندئي!

❖

معرفت

مون معرفت جو ڏيئو ٻاريو ۽ انهيءَ معبود کي پسي ورتو،
جنهن جو ڪوئي مٿ ۽ ٿاني ئي ڪونهي.
ڪبير! اتي پهتو آهي، جتي چارئي ويد به نٿا پهچي
سگهن.

معرفت جو جهان تڏهن سولائيءَ سان ملندو آهي، جڏهن
مرشد محبت ڪندو آهي.
هينئر هنج موتي چڱي رهيو آهي ۽ اڌري پئي ڪنهن هنڌ
وڃي نٿو سگهي.
پاڻيءَ مان ئي برف ڄمي هئي ۽ هاڻي برف ڳري پاڻي
بڻجي ويئي.
اي ڪبير! جيڪو اڳ هيو، سو ئي بنجي ويو، هاڻي ٻيو
ڪجهه چئي نٿو سگهجي.

مون انهيءَ 'هڪ' سان لاڳاپيو رکيو ۽ اهو هڪ ئي سڀني ۾
سموڻجي ويو.
هاڻي سڀئي منهنجا آهن ۽ مان سڀني جو آهيان، ڪو به
ڌاريو ڪونهي.

تجربو

جيڪڏهن ڪورو حاني تجربِي ۽ معرفت جي ڳالهه بيان
ڪرڻ لاءِ پڇي ته کيس اهو ئي چئي سگهجي ٿو ته، ”گونگو
ڳڙ ڪاٺي لفظن ۾ انهيءَ جو سواد ڪيئن ٿو ٻڌائي سگهي؟“
❖

جيڪا شيءِ ڀريل هجي، اها خالي ٿي سگهي ٿي ۽ جيڪا
خالي هوندي، اها ڀرجي سگهي ٿي. پر روحاني تجربو
اهڙي وٽ آهي، جنهن ۾ نه خالي پيٽ جي خبر پوي ٿي، نه
ڀريل هجڻ جو پتو پوي ٿو.
❖

فقير کي پنهنجي فطرت ۾ رس وانگر هئڻ کپي.
کيس کپي ته هورس وارو اصل وڪر پاڻ وٽ رکي ۽ ڦوڳ
ڪڍي ڦٽو ڪري.
❖

ساجھ وند ماڻھو اوڳڻ (خراب ڪمن / ڳالھين) کي ڇڏي،
سنڻ ڳڻڻ کي پنھنجو ڪندو آھي.
جيئن پونر سرھاڻ ڏيندڙ گلن جي سجاڻپ ڪري مٿن پيرا
پرڻدو آھي.

ھنج، پاڻي مليل ڪير مان ڪير ۽ پاڻي ڌار ڌار ڪري ڇڏيندو
آھي. ساڳي طرح، جيڪي ماڻھو پنھنجي اصليت کي ڪوٽ
کان ايئن ڌار ڪري ڇڏيندا آھن، سي ئي ڪندي، لڳي
سگھندا آھن.

هڪ ئي نظر

منهنجو سائين منهنجو استاد اهڙو آهي، جيڪو سڀني کي
هڪ ئي نظر سان ڏسندو آهي.
هن مون کي آفاقي علم ڏنو، هينئر مان جيڏانهن به نهاريان
ٿو، مون کي هڪ ئي جلوي کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نظر نٿو
اچي.

مون اهڙو مرشد ڪيو آهي، جيڪو سڀني کي هڪ ئي نظر
سان ڏسندو آهي.
هن مون کي دنياوي گندگيءَ کان آڇو ڪري ڇڏيو آهي،
هاڻ مان جيڏانهن به نظر ٿو ڪريان،* مون کي، منهنجي
مالڪ جو جلوي ئي نظر ٿو اچي.

* جيڏانهن ڪريان پر ڪ، تيڏانهن صاحب سامهون (شاهه)

ڀڳتي / ولايت

جيستائين دنيا جو حرص روح ۾ اٽڪيل آهي، تيسين ڀڳتي
نٿي ٿي سگهي.

جيڪو دنيا جي حرص کان منهن موڙي پالڻهار جي پرار ٿي
ڪندو آهي تنهن کي ئي ڀڳت چوڻ جڳائي.

بين کي ڏسڻ ۽ اپنائڻ سان ڪنهن تي به رنگ چڙهي نٿو
سگهي.

اهڙو ماڻهو آزمائش اچڻ تي ڀڳتي کي ائين ڇڏي پڇندو
آهي، جئين نانگ پنهنجي ڪل لاهي ڇڏيندو آهي.

شهو تي، ڪاوڙيل ۽ لالچي ماڻهو، کان ڀڳتي ٿي نٿي
سگهي.

ڀڳتي ڪرڻ ته اهڙي بلوان جو ڪم آهي، جيڪو، پنهنجي
ذات، ڪڙم ۽ قبيلو سڀ ڪجهه ڇڏي ڏي.

جيئن مڇي کي پاڻي پيارو هوندو آهي، تيئن لالچي ماڻهو،
کي مايا جو گهيرو گهربل هوندو آهي.

جيئن ماءُ کي پٽ پيارو هوندو آهي، تيئن ڀڳت کي به
پنهنجي نالي جي ناموس مٺي هوندي آهي.

❖

ڀڳتي ته چوگان* جي بال وانگر آهي، کيس جيڪو به
چاهي کڻي سگهي ٿو.
ڪبير چوي ٿو ته انهيءَ معاملي ۾ شاهه ۽ گدا ۾ ڪو به فرق نه
هوندو آهي.

❖

چڪور جي زبان ۽ جهنب سڙي چو نه پوي، پر سندس
محبت نٿي ختم ٿئي.
محبت ئي ته آهي، نه ته نانڊن ۾ ڪهڙو مٺاڻ آهي جيڪي
چڪور ٿو کائي.

❖

پلي اربين ۽ ڪرپين رپين جو ڌن ۽ دولت چو نه هجي ۽ پورب
کان پڇم تائين سلطنت جون حدون چو نه هجن،
پر ڀڳتيءَ جي مهانتا انهيءَ سان ماڀي نٿي سگهجي، ڀڳتيءَ
آڏو هي سڀ شيون هيچ ثابت ٿين ٿيون.

❖

* هڪ قسم جي راند جيڪا گهوڙن تي چڙهي چڙين ۽ بال سان کڻي وڃي
(سنڌيڪار)

محبت

هي عشق جو گهر آهي، ڪنهن جي ماسيءَ جو گهر ڪونهي.
جيڪو هن ۾ اچڻ چاهي، سو جيءَ منو نه ڪري پوءِ هليو
اچي.

محبت نه باغ ۾ جنم وٺندي آهي ۽ نه وري بازار مان ملندي
آهي.
بادشاهه توڙي عوام، جنهن کي به گهرج آهي، سو پنهنجو
سر ڏيئي پوءِ ڪو حصو کڻي وڃي.

جنهن به ڀرت جو پيالو پيتو آهي، تنهن کي ساهميءَ ۾
پنهنجو سر ڏيڻو پوندو.
لالچي ماڻهوءَ جي وس ۾ سر ڏيڻ ڪونهي. هو فقط محبت
جونان ئي ڳنهي سگهي ٿو.

جڏهن 'مان' هيس، يعني جڏهن مون کي خوديءَ جو
احساس هو، تڏهن مرشد نه هئڻ.
هاڻ مرشد ته اٿم پر 'مان' نه آهيان. محبت جي گهڻي ڏاڍي
سوڙهي ٿيندي آهي، انهيءَ ۾ ٻن جي گنجائش نه هوندي
آهي.

جنهن جسم ۾ محبت نه هجي، تنهن کي مثل سمجهڻ
گهرجي.
اهو لوهار جي ڌنوڻيءَ جيان آهي، جيڪا ساھ نه هئڻ جي
باوجود به ساھ کڻندي آهي.

جڏهن محبت جو واڇوڙ و اٿيو ته ڪڪ (حقير انسان) آسمان
۾ اڏري ويو.
هاڻ ڪڪ، ڪڪ سان مليو آهي، يعني عاشق محبت سان
مليو آهي ۽ جنهن جو هو، تنهن جو ئي ٿي ويو.

جڏهن مون کي محبت ٿي ته کلي طرح دل ۾ سمائجي
وئي، هاڻي جسم جي لونءَ لونءَ محبوب کي سڏي رهي
آهي، اها فقط زباني عقيدي جي ڳالهه ڪونهي.

اي ڪبير! مون ته ڀرت جو پيالو دل سان لڳائي ڇڏيو آهي.
هاڻي منهنجي لونءِ لونءِ ۾ اهوئي سمانجي رهيو آهي، ٻيو
نشو ڪهڙو ڪريان؟

مان ته ان نالي ۾ مڱن آهيان، مون جيءُ پري محبت جو رس
پيتو آهي.
مان مڪتي جو گهران، مان ته پنهنجي محبوب جي ديدار
جو اڃايل آهيان.

ملڻ ته اهو چئبو، جيڪو محبت ۾ ٿيندو آهي.
جڏهن دل ٿي دل سان نه ملي ته جسمن جي ملڻ مان ڪهڙو
فائدو؟

نيل ڪنول رات جو پاڻيءَ ۾ ڦٽندو آهي ۽ چنڊ انهيءَ کي
ڏسي کلندو آهي.
ايتري دوريءَ مان ڪو به فائدو ڪونهي، جيڪو جنهن جو
محبوب هوندو آهي، اهو ته انهيءَ جي ويجهو هوندو آهي.

مان پنهنجي جانب کي خطرو تڏهن لکان، جڏهن هو
ڪنهن ٻئي هنڌ رهندو هجي.
جيڪو اندر اوطاقيٽ ۽ اکين ۾ وسيل هجي، تنهن کي ڪهڙو
نياپو موڪلجي؟

نينهن کي ته لازم نياڻو ٿي پوندو آهي، انهيءَ ۾ ڪنهن
ٻئي خيال کي گهڙڻ نه ڪبي.
پوءِ ڀلي انهيءَ لاءِ تن ۽ من ڏيڻو پوي پر نينهن ناهي ڇڏڻو.

ڏک ۾ ته هر ماڻهو خدا کي ياد ٿو ڪري. پر سک ۾ ائين ڇو
نه ٿو ڪري.
جيڪڏهن ماڻهو سُڪين گهڙين ۾ خدا کي ياد ڪري ته
جيڪر ڏک ٿي نه اچن.

ذڪر ۽ فڪر

اي ڪبير! ڪاٺ جي مالها جي داڻن ۾ پانت پانت جون
ڳنڍيون ۽ ڦير هوندا آهن.
پر سامه جي اڇڻ وڇڻ واري مالها ۾ نه ڪا ڳنڍ هوندي آهي
۽ نه ڪو ڦير هوندو آهي.
❖

خدا جو ذڪر به ختم ٿي ويندو آهي، بنا ذڪر ڪرڻ جي ياد
به ختم ٿي ويندي آهي. اندر مان اٿندڙ ڳوڙ به ختم ٿي
ويندو آهي. پر جڏهن روح ڌيان ۾ سمائجي ويندو آهي ته
موت نه ايندو آهي.
❖

مان "تون ئي تون" آلاپيندي، "تون ئي تون" ٿي ويس.
مون ۾ پنهنجي 'هئڻ' جو احساس ئي نه رهيو. مان تنهنجي
نالي جي صدقي، چوڌس تنهنجو ئي نظارو پسان ٿو.
❖

خداتي ڀروسو

سادو پنهنجي هڙم ڪجهه به نه رکندو آهي ۽ پيٽ جو هڪ
حصو کائڻ کان سواءِ ڪجهه به نه وٺندو آهي.
هن جي اڳيان پويان خدا ئي بيٺو هوندو آهي. جڏهن
ڪائنات ڪو گهرندو آهي ته هو سڀ ڏيئي ڇڏيندو آهي.
❖

پر هه ڦٽي مهل سڀ ساهوارا جاڳي پون ٿا ۽ هر ڪنهن کي
ايترو چوڳو ملي ٿي وڃي ٿو، جيترو سندن جهنب ۾ اچي ٿو.
❖

اي پالڻهارا مون کي ايترو ڏئي، جيتري منهنجي گهرج
آهي. مون کي ايترو ئي ڏي، جنهن سان مان بڪايل نه رهان ۽
در تي آيل سواليءَ کي به خالي نه موٽيان.
جيڪي تنهنجو نالو ڳنهن ٿا، ته فقط رسمي نالي ڳنهن سان
تون کين نه ٿو ملين، اهڙا رسمي نالي ڳنهن وارا ته توکان
پري رهيا، پر جن ڀروسي ۽ يقين سان تنهنجو نانءُ ڳڌو، تون
سڌائين تن جي سامهون رهين ٿو.
❖

هجر ۽ وصال

مان ڪيترن ئي ڏينهن کان تنهنجو ذڪر ۽ تنهنجو اوسيئڙو
ڪري رهيو آهيان.

منهنجو من تو سان ملڻ جي لاءِ بي قرار آهي، تو سوا
منهنجي دل کي سڪون ڪونهي.

جدائيءَ جي 'جيريءَ' اندر ۾ گهڙي منهنجو هيٺون گهائي
چڏيو آهي.

پر بي وس عاشق برهه جي باهه ۾ لڄندا پڄندا ناهن، هو ماڻ
۾ جلندا رهندا آهن.

هو بدنصيب ته رڳو پرينءَ جي ديدار واسطي آيو هو، کيس
دنيا جو سمورو وهنوار ڪڙو ٿي لڳو.

هن کي ته پنهنجو بُت به موت جيان ڳورو ٿي لڳو، کيس لڳو
ٿي ته فقط پرينءَ جو نالو منو ٿي لڳو.

پرين ڪلڻ ۽ ڪيڏڻ سان ناهن ملندا، اُهي ته راتين جو روئڻ
سان ئي ملندا آهن.
جيڪڏهن ڪلندي ڪڏندي ڪنوار به ملي ويندي آهي ته
اها سهاڳڻ نه بڻبي آهي.

منهنجي جسم جو گوشت جدائيءَ جي جهوريءَ ۾ سُڪي
ويو آهي ۽ فقط هڏن جو پڇرو ئي وڃي رهيو آهي.
ڪانگا! منهنجي مرڻ جي اميد ۾ مون کي تڪي رهيا آهن.
پر منهنجي دل دوست جو ديرو نه بڻجي سگهي، آءُ ڪيڏي
نه اڀاڳڻ آهيان!

آءُ جبل جهاڳيندي رهيس ۽ مون روئي روئي اڪيون ئي
وڃائي ڇڏيون. پر پوءِ به مون کي اها دوا ڪين ملي جيڪا
منهنجي درد جو دارون بڻجي سگهي.

اندر ۾ باهه پري رهي آهي ۽ انهيءَ جو دونهون به ظاهر نٿو
ٿئي.
اها باهه اهوئي ڏسي سگهي ٿو، جنهن کي اها لڳي آهي يا
وري اهوئي ڏسي سگهي ٿو، جنهن اها لڳائي آهي.

منهنجي جسم جو گوشت پرينءَ جي اوسينءَ ۾ سڙي ويو
آهي، صرف هاڻي پڇرو رهيو آهي.
پوءِ به ڪو منهنجي مرڻ جي اميد رکي ٿو ڪي رهيو آهي. واه
ڙي منهنجا نصيب!

❖

اي رام! تنهنجي ديدار ۾ ڪارڻ، تنهنجي هيءَ اڀاڳ
تڙبي تڙبي ڪري پوي ٿي.
جيڪڏهن تو کيس مرڻ پڄاڻان ديدار ڪرايو ته کيس ڪهڙو
فائدو ٿيندو؟

❖

جدائيءَ جي ڪهاڙيءَ سان بدن مان رت وهي رهيو آهي ۽
زخم ڇٽائڻ واري ٻوٽي به اثر نه پئي ڪري.
هاڻي منهنجي مرڻ ۾ ڪو به شڪ نه رهيو آهي، منهنجو سڄو
ڀرم ۽ زندگيءَ سان موهر ختم ٿي ويو آهي.

❖

جنهن کي جدائيءَ جو پاڻ * لڳو آهي، تنهن تي ڪا به دوا
اثر نٿي ڪري.
هو سدائين سڏڪندو رهي ٿو ۽ مري وري جيئي ٿو ۽ جڏهن
به اٿي ٿو ته ڪنجهي اٿي ٿو.

دعاء وينتي

اي منهنجا مالڪ! اسان جي سار لھ۔ اسين دنياوي ھل ۽ بڪيڙن
جي پاڻيءَ ۾ پئجي ويا آھيون.
جيڪڏھن تو اسان جو ھٿ نہ جھليو ۽ اسان کي نہ اٿاريو تہ اسين
انھيءَ پاڻيءَ ۾ لڙھي وينداسين.
❖

مان تہ جائِي ڄم کان گنهگار آھيان۔ منهنجي اندر توڙي ٻاڪر،
ھيٺ توڙي مٿي بچڙايون ڀريون پيون آھن۔
تون تہ مالڪ آھين۔ ڏکندا ڏور ڪرڻ وارو۔ تون ئي منهنجي سار
سڀال ڪر.
❖

اي منهنجا غريب پرور پيءُ! منهنجي مدد ڪي معاف ڪر۔ مان
تنهنجو نافرمان بچڙو آھيان۔
پر پوءِ بہ پيءُ جي عزت آھيان۔
تون اندر جو حال ڄاڻڻ وارو آھين ۽ روح جو اڪيلو سھارو بہ
تون ئي آھين۔
جيڪڏھن تو منهنجي ھٿ کي ڇڏي ڏنو تہ مون کي ڪير
ڪنڌيءَ ڪندو.
❖

مون ۾ پنهنجو ڪجهہ بہ ڪونھي، جيڪو ڪجهہ آھي سڀ
تنهنجو آھي۔
تنهنجو ”شڪر“ تو کي موٽائڻ ۾ مون کي گھڻي دير لڳندي۔
ان لاءِ مان ھر وقت عاجزيءَ سان تيار آھيان۔

موت کان پوءِ

هٿان کان ڪوبه واپس نه وريو آهي، جنهن کان ڊوڙي وڃي
اُتان جي باري ۾ پڇان.
سڀ ماڻهو پنهنجو پنهنجو بوجھ کڻي هٿان کان ئي
هوڏانهن وڃي رهيا آهن.
❖

منهنجو ميت، مون کي پيار سان سڏي رهيو آهي، پر مون
کان وڃڻ نه پيو ٿئي.
ڪنوار ميري سيري ۽ گھوٽ اچو اچو آهي. مان ته سندس
چرنبن کي به چهي نٿي سگهان.
❖

مون کي ته پنهنجي ڳوٺ پنهنجي رهڻ واري جاءِ جو به پتو
ڪونهي. ڏس پتي کان سواءِ وڃان به ته ڪيڏانهن وڃان.
هلندي هلندي جڳ گذري ويا اٿم، پر ڳوٺ ڏانهن اڃا مس
پرانگھون ئي به ڪنيون اٿم.
❖

هلڻ جي ته هر ڪو وائي پيو ڪري، پر منهنجي من ۾ ٻي
هورا ڪورا آهي.

مالڪ سان ته مهنداري ڪئي ڪونه اٿم، هيئنڙ ويندس ته
ڪيڏانهن ويندس.

جيڪو هنڌ ايترو ته مٿانهون هجي جو ماڪوڙي به اتي
چڙهي نه سگهي ۽ ايترو ته سوڙهو هجي جو انهيءَ تي داڻو
به بيهي نه سگهي. اهڙي هنڌ تي پنهنجي اندر کي کولي
رک ۽ اتي وڃي پهچ.

جي مرڻو ئي آهي ته پوءِ مري وڃ! جيئن سڄي جنجهٽ کان
پري هجين.

اهڙو مرڻ ڪهڙي ڪم جو جو ڏينهن ۾ سئو سئو ڀيرا مرڻو
پوي.

سياڻ

جڏهن هنج پڪي موتي چڱي سگهي ٿو ته هو پٿر چڱڻ جو
خيال چوڪري.
هو پٿر چڱڻ جي لاءِ پنهنجو ڪنڌ نه جهڪائيندو، موتي
ملندس ته چڱندو.
❖

مانرور ڍنڍ ۾ هنج ۽ بگه هڪ جھڙا ٿا لڳن، يعني ٻئي اڃا
آهن.
پر بگه مڇي ڳولهي ٿو ۽ هنج موتي چڱي ٿو.
❖

چندن جي ڪاٺي اڻ ڄاڻن جي ديس ۾ ويئي ته سڀني کيس
عام ڪاٺي سمجهيو.
۽ جڏهن جلم ۾ وڌائونس ته جيئن جيئن هو، سڙندي وئي،
تيئن تيئن سندس سرهاڻ چوڏس ڦهلجندي ويئي.
❖

مون عجيب ڳالهه ڏني آهي ته بازار ۾ هيرو وڪامي رهيو
آهي.

پر جيئن ته ملهه ڪٽيندڙ ڄڻ آهي، تنهن ڪري اهو پڳڙن
مٿ وڪامجي رهيو آهي.

معرفت جي موتيءَ کي من جي ڪوئيءَ ۾ بند رکوءَ
ڪوٺڙيءَ تي سانت جو پردو وجهي ڇڏيو.

جڏهن ڪو پار ڪو سامهون اچي ته مٺي ٻول جي ڪنجيءَ
سان اهو تالو کولي ڇڏيو.

❖

بازار ۾ خدا جي نالي جو هيرو ڪليو پيو آهي، ڇو ته ڪوبه
صراف ڪونهي، جڏهن صراف ايندو ته تڏهن ئي انهيءَ
هيري جي صحيح ڪٽ ٿيندي.

❖

تلاش

مون کي اهڙو ڪوبه نه گڏيو، جنهن سان هميشه لاءِ گذرهي
سگهان.

مون ته دنيا جي هر ماڻهوءَ کي پنهنجي پنهنجي ٻاهر ۾
جلندي ڏٺو.

❖

هو هڪ سڀني ۾ سمايل آهي ۽ سڀئي ان جي چڪ ۾ آهن.
مان ڪبير معرفت ۾ مڱن ٿي ويو آهيان ۽ مون کي ٻيو ڪوبه
نظر نٿو اچي.

ٻڌتر

آرسي ته دل ۾ هوندي آهي، پر انهيءَ آرسيءَ ۾ چهرو ڏسڻ ۾
نٿو اچي، يعني خوديءَ جي معرفت نه ٿيندي آهي.
چهرو ته تڏهن ڏسڻ ۾ ايندو آهي، جڏهن حجاب کي ختم
ڪرڻو پوندو آهي.

❖

سچو نانءُ ڪڙو پئي لڳو ۽ مايا جونانءُ منو پئي لڳو.
انهيءَ ٻڌتر ۾ ٻئي شيون هٿن مان هليون ويون، نه مال پلئ
پيو، نه وري خدا مليو.

قول ۽ عمل

ڳالهائڻ ماڻهوءَ کي مٺاڻ وانگر ٿولڳي، پر انهيءَ تي عمل
ڪرڻ ٽوهه کان به وڌيڪ ڪڙو ٿولڳي.
جيڪڏهن ڳالهين جو ڳهيڙ ٿيڻ بدران، عمل کي اپنايو
وڃي ته هر زهر، امرت ڌارا ٿي پوندو.
بي علم ماڻهو، عمل کان وانجهو سڄو ڏينهن رڳو پيو
ڳالهيون ڪندو آهي. هو ٻڌل سڌل ڳالهيون سان ئي سڄو
ڏينهن پيو ڪٽي وانگر پڙڪندو آهي.
پاڻ وٽ ته پيئڻ جي لاءِ پاڻي به ڪونه اٿئي، پر ٻين کي ڪير
پيو آڇين!
پنهنجي مزاج ۾ ته سنوت ڪونه اٿئي، پوءِ ٻين جي من کي
ڪيئن پيو لپائين؟

جيڪو گس ملندي ٿا ٻو کائي، تنهن کي ڪو به ڏوهدار نه
سڏيندو.

پر ڪبير چوي ٿو ته، جيڪو ويٺل آهي، تنهن جي سر تي
چوڌاري ڦٽڪار ٿي ڦٽڪار آهن.

❖

جيڪو شخص ڳالهائي ته مٺو ٿو، پر اندر ۾ ڪجهه ٻيو آهي،
ڪبير چوي ٿو ته، اهڙي شخص کان خدا به هوشيار رهندو

آهي.

❖

* مناقق ماڻهوءَ تي ڪڏهن به ڀروسو نه ڪجي *

روايتي طور

روايتي طور تي سڀ ماڻهو اولاد، ڌن دولت، خواهش، سڀ
بي سروسڪار خواهشن جي ور چڙهي ويا.
ڪبير جنهن نالي جو غلام آهي، انهيءَ هڪ ئي حقيقت ۾
ملي ويو آهي.

❖

جيڪا شيءِ روايتي چڪتاڻ کان سواءِ ملي، اها ٻئي
سمجهڻ گهرجي.
جنهن شيءِ جي حاصل ڪرڻ ۾ گهڻي چڪتاڻ ڪرڻي
پوي، اها ئي جهڙي ڪڙي سمجهڻ ڪپي.

❖

اڻ ڏٺي جو عشق

جيڪڏهن مان هن کي ڳرو ٿو چوان ته ڊپ ٿو ٿئي، جي
هٿڪو ٿو سڏيان ته اهو ڪوڙ هوندو.
آئون پنهنجي پرين کي ڪهڙو روپ ڏيان، کيس ڪڏهن
اڪين سان ڏٺو ٿي نه اٿم.

❖

جيڪو ڏسندو آهي، اهو چوندو ڪونهي، جيڪو چوندو
اهي اهو ڏسندو ناهي.
جيڪو اصليت کي ڄاڻي وٺي ٿو، اهو کيس سمجھائي نٿو
سگهي، ڪنهن جي ڪنهن جي زبان، اک يا ڪن جي ڳالهه
ڪجي.

❖

عاشق عميق جو

مان سمنڊ جو جيو، يعني بي ڊپو ٽوپو آهيان.
مون ٽپي هنئي ۽ معرفت جي مُٺ پري آيس، جنهن ۾ پانت
پانت جون شيون موجود آهن.

جيڪي ماڻهو، هن جهان ۾ جيئن جي اميد ۾ جيئن ٿا، تن
کي پنهي جهانن جي مالڪ جو هيرو ڪيئن ملندو.
انهيءَ هيري کي ته دريا مان ڪو ٻڙ ٽوپو ئي ڪڍي سگهي
ٿو.

حقيقي نانءُ جي پرک سڄي آهي، انهيءَ تي ڪا به ڪوڙي
شيءَ ٽڪي نٿي سگهي.
نالي جي ڪوٺيءَ تي اهوئي ٽڪي سگهي ٿو، جيڪو
جيئري به پاڻ کي مٿل سمجهي.

مٽي بنيو ته به چاهڙ حاصل! اها ته اُڌري ماڻهن کي لڳندي
آهي.

سادو ته اهڙو هئڻ گهرجي، جيئن بيٺل پاڻي.
رڳو سادو پنجن مان به ڪهڙو فائدو، اهو به پنهنجي لاءِ 'جاءِ'
گهري ٿو.

جيڪو پليت ۽ ناپليت کان مٿاهون هوندو آهي، اهو فقير
ٿي نرالو هوندو آهي.

❖

وچين واٽ

جيڪي چون ٿا ته، اسان ماڻهو آهي، سي مورڪ آهن،
جيڪي چون ٿا ته، اسان وڃايو آهي، اهي ڪم چور ۽ ٺوٺي
آهن.

جنهن نه ڪجهه وڃايو ۽ نه ڪجهه پاتو، اهو ئي ڪمال کي
پهتو.

جيڪڏهن آئون ريجهايان ته ڪنهن کي ريجهايان ۽ رسان
ته ڪنهن کان رسان.

جيڪو ريجهائڻ ۽ رسائڻ جي وچ ۾ آهي، اهو ته ڪبير جي
دل ۾ ويٺل آهي.

گهڻو ڳالهائڻ به سٺو ڪونهي، نه وري گهڻي ماڻ سٺي آهي.
حد کان وڌيڪ مينهن به سٺو ڪونهي، نه حد کان وڌيڪ اُس
سٺي آهي.

سوريءَ سڏ ٿيو

آسمان تي نغارو وڃڻ شروع ٿيو ۽ نشاني تي ڏوڏڪو لڳو.
جنگ جي ميدان ۾ سورموسڏي رهيو آهي ته، اهوئي وقت
وڙهڻ جو وقت آهي.

انهيءَ سورهيءَ جي ساراھ ڪجي، جيڪو پنهنجي جسم تي
لوھ ڪڙا نه پائي.

جيڪو سڀ بند ٿوڙي سر تريءَ تي رکي وڙهي ٿو،
بھادر اهو آهي جيڪو ميدان ۾ ٽٽو ڇڏي ۽ مخالف فوجن جي
وچ ۾ وڙهي ٿو. اهو ته جيئن مرڻ جي اميد ۽ خيال کي به
دل ۾ نٿو آڻي.

ڳولها ڪرڻ واري کي هورا ڪورا هوندي آهي کيس هر
گهڙي فراق جي جمهوري لڳل هوندي آهي.
اهڙي حالت ۾ جيڪو جسم نيسٽو ٿي ڪري پوي، اهوئي
مالڪ جي ڪم جو هوندو آهي.

عورت جي وفا

وفادار زال پنهنجي ور جو ڌيان رکندي آهي، کيس ڪو ٻيو
ڪيئن پانءِ پوندو.
شينهن جا ٻچا ڪيترا به بکيا چون هجن، اهي گاهه نه
کائيندا آهن.

اي ڪبير! سمنڊ جي سڀ اُچ لاءِ اتاولي رهندي آهي پر
ساگر ۾ رهندي ان جي بوند به نه پيئندي آهي.
اها ته مينهن جي بوند جي اميد ۾ هوندي آهي، جنهن مان
موتي ٺهندو آهي.

وفادار زال ميرن ڪيڙن سان، ڳچيءَ ۾ کانچ جو داڻو پائي
به پلي لڳندي آهي.
هوءَ پنهنجي جيڏين سرتين ۾ هوندي آهي ته، سج ۽ چنڊ
جي روشني جيان جڳمڳ جڙڪندي آهي.

جيڪڏهن هن هڪ کي ئي نه سُڃاتو ته گهڻن کي سڃاڻڻ
مان چاهڙ حاصل ٿيندو؟
اُن هڪ سان ئي ته سڀئي آهن، پر سڀني جي اشتراڪ سان هو
هڪ نٿو ٺهي سگهي.

❖

اي ڪبير! جت سندور جي ليڪ آهي، اُتي ڪجل لڳائڻ نٿو
سونهي.
منهنجي اکين ۾ محبوب مڙس ايترو ته سمايل آهي جو پئي
ڪنهن جي گنجائش ئي ڪانهي.

❖

سڄي مرشد وانگر پنهنجي ويجهو ڪير آهي ۽ ساڌو، جهڙو
سخي مڙس پيو ڪير آهي.
الله جهڙو پيو ڪهڙو مددگار آهي ۽ الله وارن کان وڌيڪ پي
ڪهڙي صحبت آهي.

❖

مان پنهنجي مرشد تان گهور وڃان، جنهن مون کي سؤ وار
گهڙي سنواري ماڻهوءَ مان ديوتا بنائي ڇڏيو ۽ کيس گهڙڻ
۾ ويرم ئي ڪانه لڳي.
آئون سڄي ڌرتيءَ کي ڪاغذ بڻايان، پيلن جي وٿن کي قلم
۽ ستن سمنڊن کي مس ٺاهيان، ته به پنهنجي مرشد جا ڳڻ
لکي نٿو سگهان.

عالم ماڻهو پڙهندي ويچار ڪندي ۽ علم دل ۾ لاهيندي
لاهندي مري ويا.

پر خبر پين ته گروهه ڪان سواءِ گيان نٿو ملي.
گيان ڪونهي ته مڪتي ڪونهي، جيئن ۽ مرڻ جو لطف
ڪونهي.

انهيءَ ڳالهه کي سچي قول ثابت ڪيو آهي.

هيءَ جسم زهر جي ول آهي ۽ مرشد آب حيات جي ڪاڻ
آهي.

جيڪڏهن سر ڏيڻ تي مرشد حقيقي ملي پوي ته اهو سودو
ستو آهي.

جڳاڙي مرشد

خواهشن ۾ ڦاٿل مريد کي خواهشن ۾ ڦاٿل مرشد ملي ته
آزاديءَ جي ڪهڙي صورت ٿي سگهي ٿي.
تو کي ڪي به ته تون خواهشن کان آزاد مرشد جي خدمت
ڪر، ڇو ته هو ڪن پل ۾ ئي تو کي خواهشن کان آزادي
ڏياري ڇڏيندو.

ڪوڙو مرشد ڪوڙيون ڳالهيون گهڙي دنيا کي ته ٺڳي ٿو،
پر پنهنجي نفس جي تربيت نٿو ڪري.
پر ڪبير چوي ٿو ته، ان جو من کيس چوراسي لک قسم جي مخلوق ۾
گهمائي ڦيرائي پر سندس مڪتي ۽ چوٽڪارو ٿيڻو ناهي.

جڳاڙي مرشد پنهنجا مريد ۽ روحاني سلسلا جوڙيا، پر
ڪنهن ڪامل مرشد سان ناتو نه ڳنڍيائين.
هو حقيقت جي دنيا ڏانهن وڌڻ جي ڳالهه ته ڪري روانو
ٿيو هو، پر سندس ڌيان وڃ ۾ ئي اٽڪي پيو.

پلي مٽيءَ وارا ماڻهو

نيڪ فطرت ماڻهو ٻين جا خير خواه هوندا آهن. ڪڪر
جيان اچي وسندا آهن.
هو پنهنجي حصي جو دان ڏيئي ٻين جون گهر جون
پوريون ڪندا آهن.
❖

سڄي ٻيلي ۾ نه صندل جي ڪاٺي هوندي آهي، نه سڄي
سمند ۾ موتي ملندا آهن، اهڙي طرح دنيا ۾ ساڌو ۽ درويش
ٻه ڪو ايڪڙ ٻيڪڙ ئي ملندو آهي.
❖

وڻ پنهنجو ميوو پاڻ ڪونه کائيندا آهن ۽ ندي پنهنجو
پاڻي پاڻ نه پيئندي آهي.
اهڙي طرح درويش ماڻهو به پاڻ لاءِ نه جيئندا آهن پر عام
انساني ويس ڏيکيندا آهن ۽ گل نه ڏين عام ڪي.
❖

سڀ جوڳي هڪ جهڙا نظر ايندا آهن. جن ڏوڏي، جون
پوڪيل بنيون هجن.
انهن منجهان ڪي روشن ضمير ڳاڙها هوندا آهن ۽ باقي ٻيا
سڀ اڇا هوندا آهن.

درويش ۽ سادو، جي ذات نه پڻج، انهيءَ جي فيض کي پڻج.
تون تلوار جو سودو ڪر ۽ نيام کي ڇڏي ڏي.

انسان کي ڪهي ته دنيا جي محبت ڇڏي ڏي ۽ دنيا مان
اميدون به ختم ڪري ڇڏي.
انهيءَ جي اڳيان پٺيان هيڏي وڏي خدائي آهي، پوءِ
کيس ڏک ڪيئن رسندا.

خراب مٽيءَ وارا ماڻهو

خراب ماڻهو! ڪي سُٺي صحبت به ملي ته ڇا ٿيندو، ڇو ته سندس
دل سخت آهي.
جيڪڏهن پاڻي ٿون، نيزن جيترو اونهو هوندو ته به سندس پلڻ
ڪو نه پسندو.

سائو وڻ انهيءَ کي ڄڻو جيڪو پاڻيءَ سان محبت ڪري، يعني
اهو ڇهي (ڇوسي)
سُڪل ڪاٺيءَ تي ڪهڙو اثر پئجي سگهي ٿو، پوءِ پلي ڪيترو به
مينهن وسي.
ڪبير چوي ٿو ته صندل جي وڻ ويجهو نه جو وڻ به صندل
بنجي وڃي ٿو.

هو بزرگ ڏس! پاڻيءَ ۾ بانس وڌائي رهيو آهي، ان کي جهليو،
کيس ٻڏڻ نه ڏيو.
نرڙ تي تلڪ لڳائڻ سان ڀڳتي هٿ نه ايندي.
اهڙا ٺوڳي سادو ڏاڙهي ۽ مڇون ڪوڙائي به دنيا سان گڏ هلندا آهن.

اهي چريا آهن، جيڪي نانگ جي ليکي کي پيا ڪٽيندا آهن،
پر نانگ ماري نه سگهندا آهن.
اڙي مورڪ! ليڪو ڪنهن کي به ڏنگيندو نه آهي، نانگ هر
ڪنهن کي ڏنگيندو آهي.

ڇڱن جي صحبت

اي ڪبير! ڇڱي ماڻهوءَ جو ساٿ ٻين جو ڏکندو ڏور ٿو
ڪري.

خراب ماڻهوءَ جو ساٿ به خراب آهي، جو انهيءَ سان
ڪروڙين خرابيون پيدا ٿيو پون.
❖

اي ڪبير! درويش جي سنگت، عطر وڪڻندڙ جي گهر جيان
هوندي آهي.

اُتي جيڪڏهن عطر وڪڻندڙ عطر نه به ڏي، ته به توکي هڳاءُ
نه ملندو.
❖

جيڪي ڏينهن بزرگن جي سنگت نصيب نه ٿئي، اُهي
ڏينهن بيڪار ٿي گذريل ڄڻا.
انهن جي صحبت ۽ خدا جي بندگي کان سواءِ زندگي
جانورن جهڙي ٿي وڃي ٿي.

ٻيڙي صحبت

جيڪڏهن واقعي توکي محبت جو درد آهي ته پختگيءَ
سان پيچ پاءُ،
ڪچي سرنهه، گهاٽي ۾ پوندي ته، نه تيل ملندو ۽ نه ئي کڙ
ملندي.

نير جو داغ لڳي ٿو ته سٺو پيرا صابن سان ڌوئڻ سان به نٿو
منجي.
ڪروڙين ڪوشش جي باوجود به کانءُ، هنج پڪي ئي نٿو
سگهي.

ٻانهپ

دل ۾ الله جي ڪبريائي ويهاري ڪونه اٿئي، باقي پاڻ کي
ٻانهو چوين ٿو.
پاڻي پيئڻ کان سواءِ اُڄ ڪيئن ويندي، اهڙي ڳالهه مان
ڪهڙو فائدو!

هيءَ دنيا ائين آهي، جيئن سُرمي جي صراحي (سرميدائي)،
خدا جي انهيءَ ٻانهي تان گهور وڃان، جيڪو انهيءَ ۾
گهڙي وري ٻاهر نڪري ٿو اچي.

منهنجو سائين هر هنڌ حاضر آهي، ڪا به جاءِ ڪوبه ڏرو اهڙو
ڪونهي، جتي هو ڪونهي.
پر ان جي اهڙي ٻانهي تان قربان وڃان، جنهن ۾ هو
پنهنجي صفتن سان پڌرو ٿئي ٿو.

ويس

جنهن پنهنجي من کي مالا بنايو هجي ۽ جسم کي رسيءَ جو
ڪمر بند بڻائي خدا جي خوف ۾ مٽي ملي هجي.
جيڪو هر شيءِ ۾ اڻ ڏنل مالڪ جو جلوو پسي ٿو، اهو ئي
جوڳي مرتبي وارو آهي.

جسم کي جوڳي ته سڀ بڻائي ڇڏيندا آهن، پر نفس کي فقير
بنائڻ وارو ڪو ڪو هوندو آهي.
پر جيڪڏهن ڪنهن جو من واقعي جوڳي ٿي پوي ته پوءِ
انهيءَ جا پيرا پار آهن.

اسين ته من جا جوڳي آهيون، تن جا جوڳي ڪي ٻيا هوندا.
من جو جوڳ پڄاڻ ۾ اسان جي حالت ئي ٻي ٿي ويئي
آهي.

هشياري

ماڻهوءَ جي حياتي پاڻيءَ جي ڦوٽي جيان آهي.
اهو ڏسندي ڏسندي ائين گم ٿي ويندو، جيئن وهائڻو تارو.
❖

جيڪو ڪجهه سڀاڻي ڪرڻو اٿئي، سواچ ٿي ڪري وٺ ۽
جيڪو اڃ ڪرڻو اٿئي، سو هيٺ ٿي ڪري وٺ.
تنهنجي لاءِ ڪن پل ۾ دنيا جي پڄاڻي ٿيڻ واري آهي، پوءِ
ڪڏهن ڪندين؟
❖

نصاحتون

هيٺي ڪي ڪڏهن به متان ستائين. انهيءَ جي آه آسمان
تائين پهچندي آهي.*
اهو نه وسار ته جڏهن ڏنوڻيءَ جي ڏوڻ ڌم ڌم ڪندي آهي
ته ان سان لوھ به سڙي ويندو آهي.
❖

اي ڪبير! پلي پاڻ تون ٺڳجي وڃين، پر ڪنهن سان ڪُپت
نه ڪجانءِ!
ڌوڪو ڪاٺ ۾ سڪون سمايل آهي ۽ ڌوڪو ڏيڻ ۾ تڪليف
پوءِ پوندي آهي.
❖

سڄاڻيءَ جي سڃ جو غاليچو بنائي، معرفت جي هاڻيءَ تي
سوار ٿي وڃ-
دنيا جي ڪُتن کي جڪ ڪائي پونڪڻ ڏي ته پلي جڪ
ڪائيندا پونڪندا وتن.

* آه غريبان، قهر خدائي (پهاڪو)

نفس جي خواهش

نفس جي خواهش تي هلڻ واري، ڪاوڙيل يا لالچي ماڻهوءَ
کان پڳتي ئي نه سگهندي.
پڳتي ڪرڻ ته سورمي جو ڪم آهي، جنهن پنهنجي ذات ۽
دنياداريءَ کي تباڳي ڇڏيو هجي.
❖

جسماني لذت جي لاءِ نفس پرستيءَ جي غلامن، پڳتيءَ کي
برباد ڪري ڇڏيو.
هنن پنهنجي هٿن سان هيرو وڃائي ڇڏيو، هنن پنهنجي
زندگي فضول وڃائي ڇڏي.
لذت ماڻڻ جي ڳالهه ته سڀئي ڪن ٿا، پر ڪنهن کي به
سڃاڻپ ڪونهي ته اها ڪهڙي شيءِ آهي.
دل ۾ جيڪا دنياوي لڄ ۽ خواهشون اٿن تيون تن کي ئي ته
لذت ڄڻبو آهي.
❖

ڪروڙ

ناسمجھيءَ جي ڪمان چڙهي پئي آهي هو ڪڙن ٻولن جا
تير پوري زور سان ڪنن ۾ هڻي رهيو آهي.
ان جنهن سان اڳلي جو سڄو سرير سورن ۾ وٺجي ويو آهي ۽
هن جي دعويٰ آهي ته هو اذيت پسند ناهي.
❖

سڀني ۾ ڪڙن ٻولن جا تير ڪٽل آهن ۽ اندر ۾ سورن جون
ستون اُڀري رهيون آهن.
اهي نڪرڻ سان به نه پيا نڪرن ۽ سخت ڳنڍ جيان ٻڏا پيا
آهن.
❖

مٿا ٻول دوا وانگر آهن ۽ ڪڙو ڳالهائڻ تير مارڻ وانگر آهي.
اهڙو تير جيڪو ڪمان مان ڪسجي اچي ٿو ته سڄي سرير
کي ڏڪوئي ٿو.

لوپ

جڏهن من ۾ لالچ جا جذبا پر جي اچن ته اهو دنيا جي لذتن
۾ ڦاسي وڃي ٿو.

ڪبير چوي ٿو ته هل سوچ ويچار ڪري ڏس ته انهيءَ
طريقي سان پڳتيءَ جي دولت ڪيئن ملندي.

ماڻهوءَ جي پٽ وٺي ته عزت به وٺي ۽ اکين ۾ محبت به ڪانه
رهي.

اهي ٽئي شيون تڏهن ويون، جڏهن جيئي ته "مون کي
ڪجهه ڏي."

دنياداريءَ ۾ پلي پيو مٿان مونا هن، پر آخر ۾ انهيءَ جو
نتيجو ڪجهه به ڪين نڪرندو.

اي ڪبير! ڪنجوس ماڻهو ڌن گڏ ڪندو ويندو آهي، پر آخر
۾ اهو چور چورائي ويندا آهن.

"حضرت محمد ﷺ چيو ته مٿيون هٿ هٿين هٿ کان پلو آهي. (حديث)

چاهت

سڄي دنيا چاهت ۾ چري آهي، نينگري ڪنواري ئي
رهجي ويئي، يعني روح جو خدا سان ميلاپ نه ٿيو.
جنهن شخص سمجه نه رکي ۽ پاڻ کي خدا جي محبت ۾
مگن نه رکيو، اهو جنم جنم تڙپندو آهي.

ماڻهن ابدیت جو بار مٿي تان لاهي ڦٽو ڪيو آهي ۽
پنهنجي شرف کان هيٺ لهي آيا آهن.
مان جنهن کي به ٻڌايان ٿو ته مان انهيءَ خدا جو روپ
آهيان، ته اهو مون کي به ئي ٻڌائي ٿو ڇڏي.

معتبرائپ

ڏن چڙي ڏنئي ته چاڻي پيو، پر تنهنجي معتبر بنجڻ جي
چاهت ته ڪانه گهڻي.
عزت حاصل ڪرڻ جي چڪرم وڌا وڌا ماڻهو ختم ٿي ويا،
عزت سڀني کي ڪاڻي ويئي.
❖

ڪجيءَ جي وڻ وانگر ڊيگهه ۾ وڌڻ سان چا حاصل!
انهيءَ مان پڪين کي به چانورو نٿو ملي ۽ انهيءَ جو ڦل به
ڪافي مٿي لڳندو آهي.
❖

ڪٻيٽ

اي ڪبير! اُتي نه وڃ، جتي دوکي جي دوستي هجي. اها
ڏاڙهون جي ڳوٺج جيان هوندي آهي.
جنهن جو جسم ته ڳاڙهو هوندو آهي، پر اندر اڇو هوندو
اٿس.
❖

جن ماڻهن جي دل ۾ ڪٻيٽ هوندي آهي، سي بدنيٽيءَ
سان دوستي رکندا آهن.
خراب ماڻهو ۽ آرسِي ٻئي اڳيان پٺيان مختلف هوندا آهن.

اميد

هڪ ئي اميد اصلي آهي، جيڪا 'اميد' خدا جي نانءَ جي
آهي. باقي سڀ اميدون نراسايون آهن.
بين ۾ اميدون رکڻ ايئن آهي جيئن "پاڻيءَ مٿي جهوپڙا
مورڪ اُڇ مرن."
❖

مان اميد جو "ٻارڻ" ٻاريان ۽ خواهشن کي ساڙي خاڪ ڪري
ڇڏيان ۽ ورائي ورائي جوڳ پڇايان. انهيءَ ۾ ئي پنهنجي
پلائي آهي.

سڌون

اي ڪبير! اهڙي مايا ميڙ، جيڪا عاقبت آجي ڪري.
مون دنياوي دولت جو بار مٿي تي کڻي ڪنهن کي معرفت
جي راه تي هلندي نه ڏٺو آهي.
گهڻيون سڌون يا ته ڏائڻيون آهن يا زندگي کي ختم ڪندڙ
موت.
هوءَ روزانو نئون شڪار چاهين ٿيون ۽ زندگي جنجال ڪريو
چڏين.
❖

ننڊ

اي ڪبير! تون چوستو پيو آهين۔ جاڳڻ جو ارادو ڪر،
تنهنجو هڪ هڪ ساهه هيري ۽ موتي، وانگر قيمتي آهي ۽
تون هر ساهه صبح اڏڻ جي حوالي ڪر.
❖

تون لڳاتار ننڊ ۾ نه ره، ۽ رات توڙي ڏينهن 'طلب' جي
تنوار ڪندو ره.
جيڪڏهن تون رات ڏينهن طلب جي تنوار ڪندين ته نيٺ
هڪ ڏينهن تنهنجي نات حاصلات تي پهچي ويندي.
❖

ستل نيڪ سيرت ماڻهوءَ کي جاڳائڻ گهرجي، جيئن هو
'خدا' جو نالو وٺي.
بدنيت ماڻهو، شينهن ۽ نانگ، انهن تنهي جي ستل هٽ ۾
ئي چڱائي آهي.
❖

ٽوڪ

هين جون بچڙايون ڏسي، ماڻهو ٽوڪيندا وٽندا آهن.
کين پنهنجون خرابيون ياد ٿي نه پونديون آهن، جن جي نه
اڳياڙي هوندي آهي، نه پڇاڙي.

هزارين گنهگارن سان ملي وٺ، پر ڪنهن ٽوڪباز سان نه
مل.
پڪ سمجها ته ٽوڪيندڙ جي سر تي ڪروڙين گنهگارن جو
بار سٿيل هوندو اٿئي.

ڌن ۽ دولت

ڌن ۽ پاڇولو هڪ جهڙا اٿئي، اها ڳالهه ڪو ڪوئي سمجهي ٿو.
اهي نيڪ فطرت ماڻهن جي پويان رهندا آهن ۽ جيڪو انهن
جي پٺيان ڦرندو وڃي تنهن کان بچندا آهن.
❖

دولت ته خدا جي ئي آهي، دنيا وارا انهيءَ جي پويان هروڀرو ٿا
ڊوڙن.
انهيءَ جي جنهن کي اجازت امانت طور ملندي آهي، سا امانت
ڪري ڪپاڻڻ هر ڪنهن جي وس جي ڳالهه ڪونهي.
❖

نشو گهڻن ئي قسمن جو هوندو آهي. انهيءَ ڳالهه کي ڪير به نٿو
ڄاڻي.
ماڻهن ۾ اندر جو نشو يعني غرور، دل البيليءَ جو نشو، ذات جو
نشو ۽ دولت جو نشو به هوندو آهي.
❖

ڪبير کي خدا جي نالي جو نشو آهي، ٻئي نشي جي ويجهو ئي
ڪين وڃي.
جنهن خدا جي نالي جو مذ پيتو، اهو ٻئي جي نالي ويجهو ئي
نه ويندو.
❖

شرافت

جڏهن دل ۾ شرافت ۽ خوش اخلاقي ايندي آهي ته ان ڏنل
خدا به نظر ايندو آهي.
خوش اخلاقيءَ کان سواءِ ڪو به ان تائين پهچي نٿو سگهي،
توڻي ڪهڙي به دعويٰ ڪندو هجي.
❖

سوچ ويچار ڪندڙ ۽ نفسياتي خواهشن تي ڪنٽرول ڪندڙ
سخي ۽ بهادر هوندا آهن.
اهڙي طرح ذڪر ۽ رياضت ڪندڙ ته ڪيترائي آهن، پر انهن
منجهان اخلاق جو ڌڻي ڪو هڪ اڌ ئي هوندو آهي.
❖

غصو

بدنيت ماڻهن جون ڳالهيون ڳجهن وانگر هونديون آهن،
جن ڏي سٺا ماڻهو ڏيان ٿي نه ڌريندا آهن.
جيڪڏهن سمنڊ وچ ۾ کنوڻ ڪري پوي ته اها سمنڊ جو ڇا
ساڙي سگهندي!

❖

معافي ڏيڻ وڌن ماڻهن جي شان وٽان آهي ۽ ندين ماڻهن
جي لاءِ شرارت فطري شيءِ آهي.
جيڪڏهن 'رام' وٽان لوڌ جي نڪتو ته انهيءَ سان 'وشنوءَ'
جو ڇا بگڙيو.

❖

فياضي

جيڪڏهن پيڙيءَ ۾ پاڻي وڌي وڃي يا گهر ۾ دولت اچي
وڃي ته پنهي ٻُگن سان پري انهن کي ٻاهر نڪڻ ڪڍي،
سٺي ماڻهوءَ جو اهو ئي ڪم آهي.

جيڪڏهن تن درست آهي ته ان جو خير پر يعني خدا کي
ياد ڪر. ان جي رضا جا ڪم ڪر.
جيڪڏهن دولت گهڻي آهي ته ان جو خير پر يعني ڏيندڙ
جي نالي ڏئي ڇڏ.
جيڪڏهن عقل سرس آهي ته ان جو خير پر يعني ٻين جي
فائدي ۾ استعمال ڪر.
اها ئي زندگيءَ جي اصل حاصلات آهي.

جيڪو ماڻهن ۾ چڱائي ۽ سٺائي ورهائي ٿو ۽ پنهنجي
مانيءَ مان به گهر ڏيئي ٿو ڇڏي.
ڪبير چوي ٿو اهڙن فياض ٻانهن کي ڪڏهن به ناڪاميءَ
جو منهن نه ڏسڻو پوندو.

ڪو ڪيئن چوي ڪو ڪيئن ڏسي

سائينءَ جي صورت جو ڪهڙو بيان ڪجي
ڪائنس علاوه پيو ڪير آهي جو کيس ڏسي سگهي
هو ته ازلي اونڪار آهي نه ويد،
سندس پاڙي جي پروڙ ڪنهن کي ڏجي
هو تارن جو جهرمت ناهي، نڪو سج چنڊ
هو پيءُ جي نطفي مان پيدا ناهي ٿيو
ڌرتي پاڻي ۽ هوا به هن کي ڪيئن چئجي
ڪو ڪيئن چوي، ڪو ڪيئن ڏسي
هو نه ڏينهن آهي ۽ نڪي رات
سندس خاندان ۽ ذات ڪيئن ٻڌايان
جهالت مان سُرَت جو سوجھرو ڦٽائيندڙ
بي نياز مالڪ تان گهور وڃان
جنهن جو ڪو به ثاني ۽ مت ڪونهي.

موت کان مٿانهون مالڪ

اي سنتو! اچڻي وڃڻي عارضي شيءِ ڪي مايا سمجھو ٿا.
ماڻهوءَ جو اصل حاصل ته ان جو مالڪ پالڻهار آهي، مايا
اچڻي وڃڻي آهي ۽ مالڪ موت کان مٿانهون آهي.
نه ڪيڏي ويو آهي، نه ڪي ڪٿان آيو آهي
ڪبير چوي ٿو. سنتو! ٻڌي ڇڏيو ته جيڪو پيدا ٿيو آهي ۽
فنا ٿيندو اهو مالڪ نه ڪو ٻيو هوندو.

عجب جھڙو آهي

سموري دنيا ۾ هر وقت جو هڪ ئي احساس موجود آهي ۽
هڪ ئي نانءُ آهي جيڪو سڀني کي وڻي ٿو، اُن کي نه نر
جئبو نڪي ناري
هو هر روپ ۾ ڪائنات ۾ سمايل آهي
هونءِ اڇ ۽ پڪ آهي ۽ نڪي اس ۽ چانءُ آهي
ڏک ۽ سک، اميد ۽ سهارو هن لاءِ هر هنڌ جايون جوڙيون
وينا آهن
هو لامحدود ڏيک آهي، هن جو ڪو ڪاٿو ئي ڪونهي
ڪبير پڪاري چوي ٿو هو عجب جھڙو آهي.

❖

سمجھو ڪي سمجھن

پڇيائون: بابا! وسهڻ ۽ ڏسڻ کان مٿي ۽ خدا
ڪهڙو آهي؟
کين سمجھايو ته ڏسڻ ۾ اچي ٿو سو هوناهي
۽ جيڪو آهي، اهو چئي نٿو سگھجي.
مان لفظن ۽ اشارن ۾ سندس صفتون ڪيئن بيان
ڪيان
گونگو ٻڌڻ کائي ان جو ڏاڻو ڪيئن ٻڌائي
نه هو اکين سان پڄي ٿو، نه ڪي سندس احاطو
هن جي ڪا به پڄائي ڪانهي
هو سڀني کان نرالو آهي
منهنجي گروهه مون کي ائين ئي سمجھايو آهي.
پنڊتو! ان تي غور ويچار ڪريو
ڏسڻ بنا يقين ڪونه ٿو اچي ٿو
جوان ٿو ته ڪير وسهي نٿو
جيڪڏهن ڪو سمجھو هوندو ته ڳالهه جي ته تائين
پهچي ويندو
اڻڄاڻ ڏندين آڱرين ڏيو ويٺو هوندو،
ڪو قبلي تي خدا کي پڪاري ٿو

ڪن بُت ٺاهي ڇڏيا آهن
پر هو ٻنهي صورتن کان نرالو آهي
اها ڳالهه ڪي سمجهو ئي سمجهي سگهن ٿا،
قاضي قرآن ۽ ڪتابن جو ڳالهيون ٿو ڪري
پنڊت ويد پراڻن جا حوالا ٿو ڏئي
پر هو ته سُر آهي جيڪو ڏسڻ ۾ ئي نٿو اچي
ان تي ڪا به ماترا ڪانه ٿي لڳي!
روح جو آواز ڪنڀر، ٻڌايم، پڙهيم پروڙيم، سڀ حيل
هلائي ڏنم، پر
ڪبير چوي ٿو، جن ان جي اسم جي آهنگ ڪي سڃاتو ۽ ان
جي صفتن سان پاڻ ڪي هم آهنگ ڪيو.
اهي ئي فنا جي چڪرن ۾ نه پيا.

❖

هنڌين ماڳين هُو

اي پيارا، خدا سان لنئون لڳاءِ!
تو کي ڪيئن ڏسيان ته کيس گهرائيءَ سان سمجھڻ!
جيڪڏهن چوان ٿو ته هو ٻاهر آهي ته
مان پنهنجي عظيم مرشد آڏو شرمندو ٿيندس
جيڪڏهن چوان ٿو ته هو اندر آهي ته ڪوڙو ڄاتو ويندس
هو اندر ٻاهر هر جاءِ وسي ٿو، مون کيس پنهنجي مرشد جي
معرفت ڏنو آهي
عام اکين سان نه ڏسڻ ۾ ٿو اچي، نڪي سندس احاطو ممڪن آهي
وسهڻ ۽ ڏسڻ کان مٿيرو به ڪونهي
هن کي ڪتابن ۾ به لکي نٿو سگهجي
جن ماڻهن کيس سڃاتو سي ئي ان کي چڱي ريت ڄاڻن ٿا
اهو اهڙو احساس آهي جنهن کي چوڻ سان ڪوبه ويساھ ڪونه ڪندو
مڇي ترندي پاڻيءَ ۾ گس ٺاهيندي ويندي آهي
کيس خبر ناهي ته حتمي گس ڪهڙو آهي
بس اهو هڪ احساس آهي جيڪو گلن جي خوشبوءِ کان به
ڪومل آهي
پکيڙو آڪاش ۾ اڏامڻ کانپوءِ ڏسڻ ۾ ئي نه ايندو آهي.
يعني ڄاڻندڙ پاڻ به گم ٿي وڃي،
ڪبير چوي ٿو سڄي دنيا فنا ٿي ويندي پر اهو مالڪ ئي فنا ٿيڻو ناهي.

قدرت جا ڪيل نرالا

اي روح رتا فقير! قدرت جا ڪيل نرالا آهن
اها پينو تي ڪرم ڪري کيس بادشاه
۽ بادشاهه کي پينو بڻايو ڇڏي!
لڻنگ جي ٻوٽي کي ڏس! ميوو ڪونه ڏيندو آهي
چندن جي وڻ کي گل ڪونه ٿين.
مڇيءَ جو شڪاري پيلي م گهمندو وڃي
۽ شينهن سمنڊ ۾ جهولو پيو جهولي!
ارنڊيءَ جو سُڪل وڻ صندل بڻجي پيو
نابين پنهي جهانن ۽ سموري تخليق جو تماشو پيو ڏسي
جڏڙو جبل جهاڳي ويو ۽ تنهي دنيا ۾ آزادي سان
گهمندو وڃي
گونگو دنيوي ۽ روحاني علمن جون سمجهاڻيون پيو
ڏي
۽ روحاني ٻول پيو ٻولي!
خدا آسمان کي ويڙهي پاتال ۾ اُماڻي ڇڏيو آهي
۽ ڪين جهڙي ڌري کي بهشت جي بادشاهي ڏيو ڇڏي
ڪبير چوي ٿو. اهو مالڪ بادشاهه آهي جيئن وڻيس تيئن
ڪري.

سائينءَ تان صدقي

صدقي وڃان سائينءَ تان، جنهن عشق جي هيءَ واٽ پساڻي
سندس سونهن جو ڪهڙو بيان ڪيان
منهنجي وس کان مٿي آ.

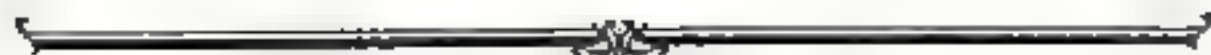
هو اهو ڏيڻو آهي، جيڪو لات کان سواءِ روشن آهي
هنج اجرائي سندس قربت حاصل ڪن ٿا
۽ اهڙا اجرا ماڻهو کيس پاڻ ۾ سمائي سڪون ماڻن ٿا
سندس پدم انهن کي پانت پانت جا ڪرڻا پساڻي ٿو
۽ هن جي سر تي چمٽ سونهي ٿو
هن جي هڪ معمولي تند ۾ ڪروڙين سچ چنڊ ۽ تارا
موجود آهن

جڏهن هو ڪائنات جي حسناڪين ۾ ڪلي ڳالهائي ٿو ته
سمجھو سالڪ کي راحت نصيب ٿئي ٿي
جنهن اهو ڄاڻي ورتو ته هو سندس حصو آهي
تنهن زندگيءَ ۾ نجات حاصل ڪري ورتي.
ويد چوڏهن دنياڻن تائين پکڙيل آهن
جتي وقت جو راج آهي
جن انهن دنياڻن کي اورانگهي اڳتي وڌائي

اهي ئي سندس دنيا تائين پهچي سگهن ٿا.
جن ماڻهن اُن مالڪ جا رنگ روپ سمجھي ورتا
تن کي چوڻڪارو نصيب ٿيو
ڪبير چوي ٿو: بنيادي سچائي جو ڏس وڃي ۾ به ڪو نه ٿو
ملي.

ها هُو ڇڏي ڏي

ناسوت، ملڪوت، جبروت، لاهوت
اها سموري ها هُو ڇڏي ڏي
عشق جي واٽ تي سڀ سک ۽ سڱ چڻي ڇڏ
۽ قربانيءَ جي آڙاهه ۾ ٽهي پو
اُتي ئي مالڪ ملندڻي، اها ئي تنهنجي جنت آهي
اُتي پنهنجي جڳهه جوڙي ويه
ڪبير چوي ٿو اتي بهشت دوزخ جي ان جي وصل
ڪانسواءِ ڪجهه به ناهي اُتان جي اسرار کي ويد، قرآن ۽
قاضي به ڪونه ٿا ڄاڻن.

❖

امرپور

جتي سدائين بهارون آهن
اهو امرپور جو ڳوٺ سڏجي ٿو
اُتي ڳڻتي ڳارا ٿو آهي ئي ڪونه
نه بيماري نه ڏک سور، هر ماڻهو خوش آهي
اُتي نه سڄ چنڊ آهي نه ڏينهن رات
اُتي رنگ نسل جي ڪا به وچوٽي ڪانهي،
نه پيدا پونه موت، هر ڪو ڪلندو ڪڏندو ٿو وڃي
اهو اهڙن گلن جو گهر آهي، جيڪو سدائين روشن
رهي ٿو
اتان ڄا ماڻهو آب حيات اوتي پيئن ٿا
سائين جي سونهن بي مثال آهي
جنهن مان سورهن سڄ اُڀرن ٿا
اُجرو هنج اُپ تي اڏامندو ويندو آهي
۽ آڪاش ۾ تاري جيئن ٽمڪندو نظر اچي ٿو
ان ماڳ تي انتهائي سرهي خوشبو پکڙيل هوندي آهي
شاهه ۽ گدا ۾ ڪوبه فرق ناهي
اتي بهشت دوزخ ڪونه ٿا ورهائجن
سڀئي ماڻهو مٿا ٻول ٻولين ٿا
ڪبير چوي ٿو: اسان جي اڳ ٿي اهڙو آرام آهي
جو روح رهائين ڪئن ئي ڪونه ٿيون.

اخلاقيات / ڏاهپ

سعدی جون رهاڻيون / بوستان

شيخ سعدی شیرازی / محمد عثمان عباسی
شيخ سعدی، جي ڪتاب بوستان ۾ آيل حڪمت پيريل
ڪهاڻين جو سولو سنڌي ترجمو مشرقي ڏاهپ جو
شاهڪار دستاويز. صفحا: 150 ملهه: 130/

سعدی جون رهاڻيون / گلستان

شيخ سعدی شیرازی / محمد عثمان عباسی
شيخ سعدی، جي ڪتاب گلستان ۾ آيل حڪمت پيريل
ڪهاڻين جو سولو سنڌي ترجمو مشرقي ڏاهپ جو
شاهڪار دستاويز. صفحا: 150 ملهه: 130/

تهذيب اخلاق

شمس العلماء مرزا قليچ بيگ

دنيا ۾ ڇهن ۽ مشرق جي ڏاهپ جو روشن ستارو رهيو
آهي. مرزا قليچ بيگ چيني ڏاهپ جي شاهڪار جو
سنڌي ترجمو ڪري سنڌي پڙهندڙن کي انسان جي خود
شعوري، خدا شناسي ۽ زندگيءَ جي حساسيت کان
روشناس ڪرايو آهي. صفحا: 96 ملهه: 60 روپيا

مثنوي رومي

مولانا جلال الدين رومي / مولانا محمد رمضان معيري
مشرق جي ڏاهپ، اخلاقيات ۽ سڌارڪ ڌارا جو شهرارو
انساني نفس جي اصلاح ۽ اخلاق جي سڌاري جي باري ۾
جيڪو ڪهاڻين جو طريقو مثنويءَ اختيار ڪيو، سو اڄ
به ايترو ئي مؤثر آهي. صفحا: 832 ملهه: 800 روپيا

مثنوي رومي (اختصار)

مولانا جلال الدين رومي / غلام محمد شاهواڻي
مشرق جي ڏاهپ، اخلاقيات ۽ سڌارڪ ڌارا جو شهرارو
مثنويءَ جي ٽن دفترن جو تشريحي ترجمو.
صفحا: 350 ملهه: 220 روپيا

روميءَ جون رهاڻيون

احمد خان آصف مصراڻي

مثنوي روميءَ ۾ بيان ڪيل مڪمل ڪهاڻيون جن جي
هڪ هڪ بيت اخلاقي هدايتن جون سرچشمو ۽ موفياڻي
سرشتين جو پنڌار آهي. صفحا: 260 ملهه: 200/

تصوف / فلسفو

دنيا جا وڏا مذهب

سنڌيڪار: محمد انس راجپر

عالمي مذهب جي حيثيت حاصل ڪندڙ مذهبن انسانيت
کي ڇا ڏنو ۽ اهي مذهب ايندڙ دور ۾ انسانيت کي ڇا ڏئي
سگهندا؟ صفحا: 250 ملهه: 300/ روپيا

خدا، سائنس ۽ فلسفو

سنڌيڪار ۽ سهيڙندڙ: عبدالملڪ من ميمڻ

دنيا جي وڏن فلسفين، سائنسدانن، خدا، ڪائنات ۽ انسان
جي باري ۾ ڇا سوچيو ۽ محسوس ڪيو؟
صفحا: 206 ملهه: 150/ روپيا

سوفيءَ جي دنيا

جوسٽين گارڊر / ممتاز بخاري

ڪائنات، فلسفي ۽ سائنس جي وڏين پارڪر پيشن کي
ناول جي صورت ۾ سولو ڪري سمجهاڻيڻدڙ ۽ پڙهين
مديءَ جي اثر جو شاهڪار ڪتاب. ملهه: 600/ روپيا

تصوف جي تاريخ

پروفيسر يوسف سليم چشتي / عبد الجبار "عبد"

تصوف ڇا آهي؟ تصوف جو انساني زندگيءَ تي اثر، تصوف
جا مڪتب ۽ دنيا جي وڏن صوفين جي تفصيل ۽ تاريخ تي
شاهڪار ڪتاب جو ترجمو. صفحا: 472 ملهه: 350/

تصوف جون تجليون

محمد فتح الله گبول / ڊاڪٽر عاشق حسين البديوي

تصوف جي ٽيڪسٽ بوڪ جنهن ۾ تصوف جي بنيادي
تصورن جو تعارف، ان جون گهرجون ڇا آهن؟ ۽ هو نتيجا
ڪهڙا ڏئي ٿو؟ دنيا جي مشهور صوفين ۽ صوفي نظرين
جي روشنيءَ ۾. صفحا: 320 ملهه: 250/ روپيا

غير سامي مذهبن جا باني

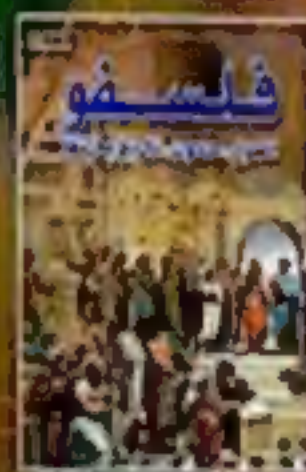
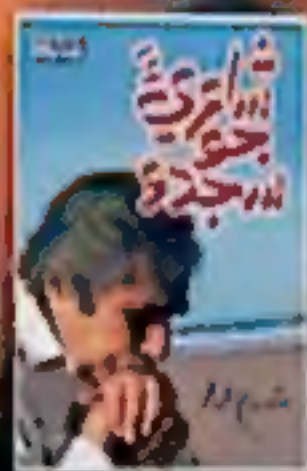
الطاف جاويد / جاويد ميمڻ

انوارين وڏن مذهبن جي باني رهنمائين جون حياتيون،
افڪار ۽ انساني سڌاري لاءِ سندن ورتل ڪوششون.
صفحا: 96 ملهه: 175/ روپيا

ڪراچي: سنڌيڪا اڪيڊمي: روم نمبر B24 نيشنل ٽيو پلاز، مارسٽن روڊ، ڪراچي 74400
فون: 32737290 - 021 ويب سائيٽ: www.sindhica.org اي ميل: sindhicaacademy@gmail.com
حيدرآباد: سنڌيڪا بوڪ شاپ نمبر 5 ميز تائن ڦلور حيدرآباد ٽروپيڪل سينٽر حيدر چوڪ حيدرآباد
فون: 03133692150 - سکر: سنڌيڪا بوڪ شاپ 19 بلندي پلاز گهٽا گهر چوڪ فون: 03352233803

سنڌ جي عامي ۽ شعوري آرمي ۽ پاڻي پائوار

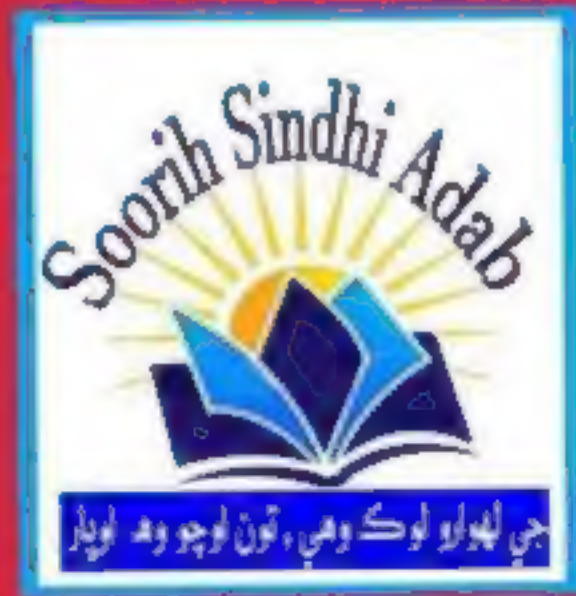
سنڌ جي علمي ۽ شعوري ترقيءَ ۾ پاڻي پائڻ وار

Sindhica سنڌيڪا

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميرائي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488